

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Eveliina Rytkölä

MUKSUNETTI KASVATUSKUMPPA- NUUDEN TUKENA

Päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien kokemuksia sähköisestä
viestintäkanavasta

Sosiaali- ja terveysala
2015

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Eveliina Rytkölä
Opinnäytetyön nimi	Muksunetti kasvatuskumppanuuden tukena. Päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien mielipiteitä sähköisestä viestintäkanavasta
Vuosi	2015
Kieli	suomi
Sivumäärä	58 + 2 liitettä
Ohjaaja	Merja Kaminen

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien mielipiteitä sekä käyttökokemuksia sähköisestä viestintäkanavasta Muksunetistä. Tutkimuksen avulla haluttiin tarkastella kuinka paljon Muksunettiä todellisuudessa käytetään ja tukeeko se päiväkodin henkilökunnan sekä vanhempien välisen kasvatuskumppanuuden toteutumista tarkoituksenmukaisesti. Tutkimuksen tarkoituksena oli myös selvittää koulutuksen tarvetta aiheen tiimoilta. Lisäksi tutkimuksen avulla toivottiin löytyvän kehittämisehdotuksia, joilla Muksunetistä saataisiin entistä parempi palvelu.

Aineisto kerättiin porilaisesta Uudenkoiviston päiväkodista kyselylomakkeilla. Kyselylomakkeet sisälsivät pääasiassa avoimia kysymyksiä. Henkilökunnalle ja vanhemmille oli räätälöity erilliset kyselylomakkeet. Henkilökunnan vastausprosentti oli 70 ja vanhempien 32. Vastaukset purettiin aineistolähtöisellä sisälönanalyysillä, mutta tulosten raportoinnissa käytetään myös tilastollisia menetelmiä. Teoriaosuudessa tarkastellaan varhaiskasvatusta, kasvatuskumppanuutta ja sen erilaisia toimintatapoja sekä Muksunettiä.

Tuloksista havaittiin, että henkilökunta ja vanhemmat pitäisivät Muksunettiä hyvänä sivustona, jos sen kaikki käyttömahdollisuudet otettaisiin huomioon. Sivusto oli vielä tutkimushetkellä vastaajien mielestä keskeneräinen ja hankalakäyttöinen. Molemmat osapuolet pitivät erityisesti Vasujen täyttöä Muksunetissä hyvänä asiana ja henkilökunta koki sivuston myös helpottaneen omaa työtään. Tietoturvasasiat sekä Muksunetin kasvatuskumppanuuden tukeminen herättivät ristiriitaisia mielipiteitä. Sivuston ei kuitenkaan haluttaisi syrjäyttävän aitoa vuorovaikutusta. Tutkimuksessa ilmeni myös hyviä kehittämisehdotuksia, kuten mobiilisovellus, joka houkuttelisi vanhempia käyttämään sivustoa enemmän.

Avainsanat	Muksunetti, varhaiskasvatus, kasvatuskumppanuus, vanhemmat, kasvatushenkilökunta
------------	--

ABSTRACT

Author	Eveliina Rytkölä
Title	Muksunetti Supporting Educational Partnership. The Day-care Staff's and the Parents' Opinions of an Electronic Communication Channel
Year	2015
Language	Finnish
Pages	58 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Merja Kaminen

The purpose of this bachelor's thesis was to find out what kind of opinions and experiences kindergarten staff and parents have about the electronic communication channel Muksunetti (kids net). The aim was to view how much the website is used in reality and if it appropriately supports the educational partnership between the staff and the parents. A further aim was to find development suggestions in order to improve the Muksunetti service.

The data was collected in Uudenkoivisto Kindergarten in Pori. The questionnaires included mainly open-ended questions and a couple of multiple choice questions. The response rate among the staff was 70 % and among the parents 32 %. The data was analysed using qualitative content analysis. The theory part consists of early childhood education, educational partnership and information about Muksunetti.

The results suggest that both the staff and the parents would regard Muksunetti as functional, if all its possibilities were taken into account. At the time of the research respondents regard the website as incomplete and hard to use. According to the respondents, it was good that one could fill in the early education plan on the website. The staff also felt that the website has made their work easier. Information security and the support of educational partnership raised contradictory opinions. No one wants Muksunetti to overtake genuine interaction. Development suggestions include a mobile application for Muksunetti which could make the parents use the website more.

Keywords   Muksunetti, early childhood education, educational partnership, parents, care and educational staff

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
2	VARHAISKASVATUS	9
	2.1 Varhaiskasvatusta ohjaavat asiakirjat	9
	2.2 Varhaiskasvatuksen tehtävä	9
	2.3 Oikeus päivähoidon	11
	2.4 Varhaiskasvatus Porissa.....	11
3	KASVATUSKUMPPANUUS	13
	3.1 Kasvatuskumppanuus käsitteenä	13
	3.2 Kasvatuskumppanuuden määrittelyä	14
	3.3 Kasvatuskumppanuutta ohjaavat periaatteet.....	15
4	KASVATUSKUMPPANUUDEN TOIMINTATAVAT	17
	4.1 Kasvatuskeskustelut	17
	4.2 Omahoitajuus	18
	4.3 Kotikäynti	20
	4.4 Pienryhmäyöskentely.....	21
5	MUKSUNETTI	22
	5.1 Muksunetti Porin varhaiskasvatuksessa.....	24
	5.2 Muksunetti erityisvarhaiskasvatuksessa	24
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	25
	6.1 Tutkimusmenetelmät.....	26
	6.2 Aineistonkeruumenetelmät	27
	6.3 Tutkimusaineisto.....	28
	6.4 Aineiston analysointi	28
	6.5 Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys.....	29
	6.6 Tutkimuksen eettisyys	30
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	31
	7.1 Henkilökunnan vastaukset	31
	7.1.1 Muksunetin käyttöönotto ja vaikutusmahdollisuudet	31
	7.1.2 Muksunetin käyttö ja vastualueet.....	34

7.1.3	Muksunetin houkuttelevuus ja käyttömukavuus	34
7.1.4	Koulutuksen tarve	37
7.1.5	Kehittämisehdotuksia kasvatuskumppanuuden toteutumiseen ...	39
7.2	Vanhempien vastaukset	40
7.2.1	Muksunetin käyttötottumukset.....	41
7.2.2	Muksunetistä informointi ja opastus käyttöön	45
7.2.3	Muksunetti kasvatuskumppanuutta tukemassa	46
7.2.4	Muksunetti-sivuston kehittäminen	47
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	51
9	POHDINTA.....	55
	LÄHTEET	57
	LIITTEET	

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1.	Henkilökunnan mielestä Muksunetin käytössä vaikeat asiat prosentein ilmaistuna	s. 38
Kuvio 2.	Henkilökunnan lisäkoulutuksen tarve Muksunetin käytössä prosentein ilmaistuna	s. 39
Kuvio 3.	Vanhempien syyt Muksunetti-sivustolla vierailemiseen prosentein ilmaistuna	s. 43
Kuvio 4.	Vanhempien mielipiteet Vasujen täyttämisestä Muksunetissä prosentein ilmaistuna	s. 44
Kuvio 5.	Vanhempien kokemus Muksunetistä kasvatuskumppanuuden tukijana prosentein ilmaistuna	s. 47
Kuvio 6.	Vanhempien kokemus siitä, mitä Muksunettiin tarvittaisiin enemmän prosentein ilmaisuna	s. 48
Taulukko 1.	Henkilökunnan Muksunetti-sivuston houkuttelevuutta lisäävät kehittämissuositukset prosentein ilmaistuna	s. 36
Taulukko 2.	Henkilökunnan Muksunetin käytössä helpoiksi kokemat asiat prosentein ilmaistuna	s. 37
Taulukko 3.	Henkilökunnan ehdotukset Muksunetti-sivuston kehittämiseen prosentein ilmaistuna	s.41
Taulukko 4.	Vanhempien Muksunetti-sivustolla vaikeiksi kokemat asiat prosentein ilmaistuna	s. 45
Taulukko 5.	Vanhempien mielestä Muksunetti-sivustolla parhaat asiat prosentein ilmaistuna	s.45

LIITELUETTELO

LIITE 1. Henkilökunnan saatekirje

LIITE 2. Henkilökunnan kyselylomake

LIITE 3. Vanhempien saatekirje

LIITE 4. Vanhempien kyselylomake

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on Muksunetin käyttö kasvatuskumppanuuden tukena. Muksunetti on Tieto Oyj:n kehittämä nettisivusto, jonka tarkoituksena on tukea vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välistä yhteydenpitoa mahdollistamalla aiempaa monipuolisemman tiedonvaihdon ja kasvatuskumppanuuden toteutumisen. Opinnäytetyöni tarkoitus oli selvittää, kuinka paljon Muksunettiä todellisuudessa käytetään ja miten siihen suhtaudutaan. Lisäksi halusin selvittää tukeeko Muksunetti kasvatuskumppanuuden toteutumista sekä päiväkodin henkilökunnan että vanhempien näkökulmasta. Tavoitteenani oli saada myös hyviä kehittämisehdotuksia, jotta Muksunetistä saataisiin entistä parempi yhteydenpidon väline.

Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin porilaisessa Uudenkoiviston päiväkodissa, joka on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä Muksunettiä varsinkin erityislasten ja heidän perheidensä näkökulmasta. Kyselylomakkeet jaettiin kolmeen integroituun erityisryhmään. Kyselylomakkeet jaettiin sekä ryhmien henkilökunnalle että lasten vanhemmille. Henkilökunnalle ja vanhemmille oli räätälöity erilliset lomakkeet. Lomakkeissa suurin osa kysymyksistä oli avoimia ja osa suljettuja monivalintakysymyksiä. Vastaukset purettiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla ja vastaukset esitetään opinnäytetyössä taulukoin, kuvioin ja suoraan lainauksin.

Itse kiinnostuin aiheesta, kun varhaiskasvatusalalla työskentelevä tuttavani kertoi minulle Muksunetistä. Porissa Muksunettiä yritetään tällä hetkellä saada aktiivisesti käyttöön jokaisessa päiväkodissa. Itse olin aluksi hieman epäileväinen tällaisten tietoteknisten järjestelmien tarpeellisuudesta varhaiskasvatuksessa. Päätin kuitenkin lähteä selvittämään mikä tämä Muksunetti oikeasti on ja miten siihen suhtaudutaan. Muksunetti on tällä hetkellä ajankohtainen aihe monessa kunnassa, kun sen käyttöönottoa pohditaan ja sen soveltuvuutta varhaiskasvatuksen kentälle kokeillaan. Koululaisilla on jo pedanet, miksei varhaiskasvatuksellakin voisi olla omaa nettisivustoa, jolle voidaan koota lapsen tiedot ja kuvat keskitetysti myös vanhempien nähtäville. Varhaiskasvatuksessakaan ei nykypäivänä oikein voida välttyä tietotekniikan käytön yleistymiselle.

2 VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa varhaiskasvatus on määritelty kasvatukselliseksi vuorovaikutukseksi, joka edistää lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Vanhempien ja ammattilaisten kiinteä yhteistyö tukee tätä yhteistä kasvatustilannetta. Yhteiskunnan järjestämä varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta, jolle olennaista on suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja yleisimpiä varhaiskasvatuspalveluja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito sekä erilainen avoin toiminta. Varhaiskasvatuspalveluita voivat tuottaa kunnat, yksityiset palveluntarjoajat sekä erilaiset järjestöt ja seurakunnat. (STAKES 2005, 11–13.)

2.1 Varhaiskasvatusta ohjaavat asiakirjat

Suomessa pienten lasten varhaiskasvatusta ohjaavat valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallisista linjauksista sekä linjausten pohjalta Stakesin laatima Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (THL 2014 a). Varhaiskasvatusta ohjaavia lakeja ovat laki lasten päivähoidosta sekä asetus lasten päivähoidosta (THL 2014 b). Lisäksi kunnat ohjaavat varhaiskasvatustaan omilla linjauksilla, strategioilla ja tavoitteilla. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteena on kuitenkin edistää varhaiskasvatuksen yhdenvertaista toteutumista koko maassa ja se on varhaiskasvatuksen sisällöllisen kehittämisen ja ohjauksen väline. (THL 2014 c.)

2.2 Varhaiskasvatuksen tehtävä

YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen 3. artiklan mukaan kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelinten lapsiin liittyvissä toimissa tulee ottaa huomioon lapsen etu (L60/1991). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa taas kerrotaan varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena olevan lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Lapsen etu saavutetaan päivähoidossa lapsen hyvää, tasapainoista ja turvallista kehitystä sekä oppimista tukemalla. (STAKES 2005, 7-8.)

Päivähoidolain (L19.1.1973/36) 2 a § mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on päivähoidossa olevien lasten kotien tukeminen heidän kasvatustehtävässään sekä lapsen tasapainoisen persoonallisuuden kehityksen edistäminen yhdessä kotien kanssa. Päivähoidon tulisi tarjota lapselle jatkuvat, turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet sekä lapsen kehitystä tukevaa monipuolista toimintaa lapsen lähtökohdat huomioonottavassa ympäristössä. Päivähoidon tulisi edistää lapsen fyysistä, sosiaalista ja tunne-elämän kehitystä lapsen ikä ja yksilölliset tarpeet huomioiden sekä tukea lapsen esteettistä, älyllistä, eettistä ja uskonnollista kasvatusta. Lapsen kehitystä edistäessään päivähoidon tulisi tukea lapsen kasvua yhteisvastuuseen ja rauhaan sekä elinympäristön vaalimiseen.

Varhaiskasvatukselle on määritelty myös kolme keskeistä kasvatuspäämäärää, jotka ovat: henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen, toiset huomioon ottavan käytöksen vahvistaminen sekä itsenäisyyden asteittainen lisääminen. Henkilökohtaista hyvinvointia edistämällä pyritään siihen, että lapset voivat toimia ja kehittyä omina ainutlaatuisina persooninaan heidän yksilöllisyyttään kunnioittaen. Toiset huomioon ottavan käytöksen vahvistamisella taas yritetään saada lapset ottamaan muita huomioon ja välittämään toisista. Pyritään siihen, että lapsi suhtautuisi myönteisesti niin itseensä, toisiin ihmisiin kuin erilaisiin kulttuureihin ja ympäristöihinkin. Itsenäisyyden asteittaisella lisäämisellä tarkoitetaan itsensä ja läheistensä huolehtimista sekä elämäänsä koskevien päätöksien ja valintojen tekemistä lapsen edellytysten mukaisesti. Lapsen tulisi luottaa omaan osaamiseensa ja saada iloita oppiessaan huolehtimaan itsestään, kuitenkin niin että aikuisen tuki ja turva on koko ajan tavoitettavissa. (STAKES 2005, 11–13.)

Hoidon kasvatuksen ja opetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen perustehtäviin tulisi Pirjo-Leena Koivusen (2009, 12) mukaan liittää laajemmin tarkasteltaessa myös vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö, verkostotyö sekä lastensuojelun tukitoimi. Verkostotyöllä on huomattu olevan suuri merkitys lapsen kehitykselle erityisesti pulmatilanteissa ja sen avulla kaikilla osapuolilla on mahdollisuus oppia toisiltaan ja saada lapsesta kokonaisvaltaisempi näkemys. Tärkein verkostotyön osapuoli ovat vanhemmat, jolloin myös kasvatuskumppanuuden merkitys korostuu. Nykyisin myös lastensuojelun merkitys varhaiskasvatuksessa on yleistynyt. Päiväkodin

toiminta itsessään on jo ennaltaehkäisevä tukimuoto ja päivähoitoon otettavista lapsista on etusija annettava sosiaalisista ja kasvatuksellisista syistä päivähoitoa tarvitseville lapsille (L16.3.1973/239, 2§).

2.3 Oikeus päivähoitoon

Suomessa kunnilla on velvollisuus järjestää lasten päivähoitoa siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin sitä kunnissa tarvitaan. Lasten päivähoitoa tulisi voida tarjota lapsen omalla äidinkielellä eli suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä. Päivähoitoa voidaan järjestää joko kunnallisena tai kunnan ostamana ja valvotuna yksityisen sektorin palveluna. (L 19.1.1973/36.)

Suomessa jokaisella alle kouluikäisellä sekä erityisten olosuhteiden vaatiessa myös sitä vanhemmalla lapsella on oikeus päivähoitoon. Päivähoito tulisi järjestää lapsen hoidolle ja kasvatukselle sopivalla tavalla sekä sinä vuorokauden aikana, jolloin hoitoa tarvitaan. (L 19.1.1973/36.)

Suomessa on subjektiivinen oikeus päivähoitoon ja se takaa alle kolmivuotiaiden lasten vanhempien oikeuden valita päivähoiton järjestämisen joko kunnallisena päivähoitona, yksityisen hoidon tuella tai alle kolme vuotiaan lapsen kotihoidon tuella. Päivähoidossa lapsi saa ikätasoistaan varhaiskasvatusta. (Nettilaki 2014.)

Suomessa päivähoitoa voidaan järjestää päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai perhepäivähoitona hoitajan kotona. Lisäksi 1980-luvun puolivälistä on Suomessa toiminut niin sanottuja avoimia päiväkoteja, joihin vanhemmat voivat tulla yhdessä lastensa kanssa. Toiminta muistuttaa pitkälti päiväkotia ohjattuine toimintoineen. Pääsääntöisesti päiväkodeissa lasten hoito tapahtuu aamusta iltapäivään, mutta osassa päiväkoteja hoito on myös järjestetty ympärivuorokautiseksi vuoropäiväkotitoiminnaksi. (Grierson 2000, 26–27.)

2.4 Varhaiskasvatus Porissa

Porissa varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on vastata joustavasti erilaisiin päivähoiton tarpeisiin monipuolisilla ja laadukkain toimintamuodoin kaupungin muuttuvat olosuhteet huomioon ottaen. Päivähoidossa huomioidaan yksilöllisesti

lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja erityisen tuen tarpeet perheitä tukien. Porin varhaiskasvatuksen keskeisiä arvoja ovat asiakaslähtöinen ja joustava työote erilaisten perheiden tarpeisiin vastaamiseen ja tukemiseen, eri osapuolten luottamus avoimen ja rehellisen vuorovaikutuksen kautta, erilaisuuden hyväksyminen asiakasperhettä arvostavasti ja kunnioittavasti henkilökunnan vahvuudet ja osaaminen lapsen parhaaksi hyödyntäen sekä myönteinen suhtautuminen lapsiin vuorovaikutuksen, leikin ja oppimisen ilon lapsille mahdollistaen. Varhaiskasvatuksen päämääränä on lapsuuden ainutkertaisuus. Lapsen annetaan oman kehityksensä ja kykynsä mukaan onnistua ja epäonnistua turvallisessa ja kiireettömässä ilmapiiressä. Omatoimisuuteen kannustetaan lapsen itsetuntoa vahvistaen ja itsenäisyyttä asteittain lisäämällä. Lapsen sosiaalisia taitoja kehitetään ja autetaan lasta huomioimaan ja kunnioittamaan toisia sekä hyväksymään erilaisuutta. (Kasvatus- ja opetuslautakunta 2013, 11–13.)

Porissa jokaiselle varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvalla lapsella laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma eli Lapsen Vasu. Päiväkodissa ryhmän lastentarhanopettaja vastaa vasujen laadinnasta, toteutuksesta ja arvioinnista yhteistyössä tiimin kanssa. Perhepäivähoidossa taas perhepäivähoidonohjaaja vastaa Vasujen laadinnasta. Varhaiskasvatussuunnitelmassa huomioon otetaan lapsen kokemukset, tämän hetkiset tarpeet sekä tulevaisuuden näkymät. Lisäksi lapsen mielenkiinnon kohteet, vahvuudet sekä lapsen yksilöllisen tuen ja ohjauksen tarpeet tulee kirjata ylös. Vasut laaditaan yhteistyössä vanhempien kanssa ja huomiota kiinnitetään erityisesti lasta vahvistaviin myönteisiin puoliin, kuitenkin varhaista puuttumista unohtamatta. (Kasvatus- ja opetuslautakunta 2013, 21.)

3 KASVATUSKUMPPANUUS

Nykypäivänä yhä useampi lapsi kuuluu jossain vaiheessa ennen kouluikää varhaiskasvatuksen piiriin. Molemmat vanhemmat siirtyvät työelämään pian lapsen syntymän jälkeen ja päivähoitoa pidetään loogisena sekä turvallisena vaihtoehtona lapselle. Tämä on tuonut uusia haasteita kasvatushenkilökunnalle, kun osa päivähoidon lapsista viettää jo enemmän aikaa arkipäivistään päiväkodissa kuin kotona. Vaikka päivähoitojärjestelmän juuret yltävät aina 1800-luvulle asti lastentarha- ja seimitoimintaan, Suomessa ei ole pitkää perinnettä siihen, kuinka kasvatusvastuu jaetaan vanhempien ja päivähoidon kesken. (Alasuutari 2003, 68.)

3.1 Kasvatuskumppanuus käsitteenä

Käsitteenä kasvatuskumppanuus on vielä melko tuore ilmiö. Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välistä yhteistyötä on kyllä ollut olemassa jo pitkään, mutta oikea nimitys on puuttunut. 2000-luvun alussa otettiin kuitenkin käyttöön käsite ”kasvatuskumppanuus”, joka kuvaa sitä yhteistyö- ja vuorovaikutussuhdetta, jonka toivotaan syntyvän vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön välille. Käsitteen määrittely ja käyttöönotto pohjautuvat valtioneuvoston vuonna 2002 hyväksytyyn periaatepäätökseen varhaiskasvatuksen valtakunnallisista linjauksista. Linjaukset sisältävät yhteiskunnan järjestämän ja valvoman varhaiskasvatuksen keskeiset periaatteet sekä kehittämisen painopisteet. (Lehtinen 2014, 1.) Valtioneuvoston tavoitteena on, että vanhempien ja henkilöstön kasvatuksellisen kumppanuuden lisäksi, kaikki lapsiperheiden palvelut omaksuisivat lapsi ja perhelähtöiset varhaiskasvatuksen tavoitteet, toimintatavat ja yhteistyökäytännöt. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että lapsen varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus määrittäisi kunkin lapsen ja hänen perheensä tarpeiden mukaan. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2002, 7.)

Vuonna 2003 Stakes eli nykyinen THL taas laati Sosiaali- ja Terveysministeriön, Opetusministeriön, Opetushallituksen, Suomen kuntaliiton ja muiden asiantuntijatahojen kanssa valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jossa määrittellään kasvatuskumppanuus ja muutenkin varhaiskasvatuksen painopisteet tar-

kemmin. Vuonna 2005 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista ilmestyi toinen tarkistettu painos. (THL 2014 c.)

3.2 Kasvatuskumppanuuden määrittelyä

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa kasvatuskumppanuus on määritelty vanhempien ja päivähoidon henkilöstön väliseksi tietoiseksi sitoutumiseksi toimimaan lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa. Kasvatuskumppanuus lähtee lapsen tarpeista ja se yhdistää lapsen kannalta kahden tärkeän tahon, vanhempien ja varhaiskasvatuksen kasvattajien tiedot ja kokemukset. Näin pystytään luomaan parhaat mahdolliset edellytykset lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi. (STAKES 2005, 31.)

Kasvatuskumppanuudessa vanhemmilla on aina lapsen ensisijainen kasvatusoikeus ja vastuu, mutta yhdistämällä se kasvatushenkilökunnan koulutuksen tuomaan ammatilliseen osaamiseen ja tietoon, voidaan luoda vuorovaikutussuhde lapsen hyvinvointia palvelevalla tavalla. Suomessa päiväkotien palvelukulttuuri on pitkään ollut asiantuntijalähtöistä (Friman 2012, 37). Kasvatuskumppanuus vaatiikin uutta asennoitumista henkilökunnalta, kun vanhempien ja kasvatushenkilöstön asema suhteessa lapseen ajatellaan tasavertaiseksi. Molemmat ovat omalta osaltaan asiantuntijoita ja nämä asiantuntijuudet yhdistämällä edistetään lapsen hyvää. (STAKES 2005, 31.)

Haastattelussaan tutkija Marjatta Kekkonen painottaa, että kasvatuskumppanuus kuuluu kaikille päiväkodin työntekijöille (Friman 2012, 37). Henkilöstöllä on vastuullaan perhekohtaisen kasvatuskumppanuuden sisällyttäminen luontevaksi osaksi lapsen varhaiskasvatusta sekä vastuu yhteistyön konkreettisesta organisoinnista ja sopimisesta molemmille osapuolille sopivalla tavalla. (STAKES 2005, 31). Kasvatuskumppanuuden keskiössä on kuitenkin lapsi. Kekkonen on kuvaillut kasvatuskumppanuutta kolmiosuhteeksi, se ei ole vain henkilökunnan ja vanhempien välistä, vaan myös lapsi on tärkeä toimija (Friman 2012, 37).

Vanhemmilla tulisi aina olla mahdollisuus osallistua omaa lastaan koskevien kasvatuskeskusteluihin ja lapsikohtaisen varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen.

Vanhempia ja mahdollisuuksien mukaan myös lapsia pitäisi ottaa mukaan koko yksikön Vasun arviointiin ja kehittämiseen. Tavoitteena on, että varhaiskasvatussuunnitelma olisi koko kasvatusyhteisön yhdessä laatima, se olisi aktiivisesti käytössä ja sen sisältö perusteineen olisi henkilöstön ja vanhempien tiedossa. On huomattu, että mitä enemmän vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa lastensa päiväkotipäivään, sitä paremmin myös kasvatuskumppanuussuhteen luominen onnistuu. (STAKES 2005, 32.)

Kasvatuskumppanuus on merkittävää jokaisen lapsen perheen kohdalla, mutta erittäin suuren keskiöön se nousee, jos perheessä on ongelmia tai lapsella on erityisyyttä. Kasvatuskumppanuuden yhtenä tavoitteena onkin tunnistaa mahdollisimman varhain lapsen jonkin kasvun, kehityksen tai oppimisen alueella mahdollinen tuen tarve. Näin ollen vanhempien kanssa voidaan luoda yhteisiä toimintatapoja lapsen tukemiseksi. (STAKES 2005, 32.)

3.3 Kasvatuskumppanuutta ohjaavat periaatteet

Kasvatuskumppanuutta ohjaavat neljä tärkeää periaatetta: kuuleminen, kunnioitus, luottamus ja dialogi. Kaikki neljä periaatetta nojautuvat toisiinsa ja rakentavat yhdessä laadukasta kasvatuskumppanuutta. Näiden periaatteiden noudattamisen lisäksi työntekijältä vaaditaan empaattisuutta sekä eettisyyttä. (Kaskela & Kekkonen 2006, 32–40.)

Kuunteleminen on keskeinen osa keskustelun vuorovaikutusta. Kuuntelemisella keskitytään kuulemaan toisen ihmisen asiaa, ajatuksia ja puhetta. Kun toinen osapuoli kokee toisen kuuntelevan, se näyttäytyy hänelle aitona kiinnostuksena, empaattisuutena ja rehellisyytenä. Kuunteleminen vaatii myös läsnäoloa. Päiväkodissa vanhempia kuunteleva työntekijä ottaa merkittävän askeleen kohti kasvatuskumppanuutta, sillä kuulluksi tuleminen on aina eheyttävä kokemus ja antaa vanhemmalle tunteen, että hänestä ja hänen lapsensa asioista oikeasti välitetään. Päiväkodin arjessa kuunteleminen näyttäytyy muun muassa lapsen tuonti ja hakutilanteissa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 32–34.)

Kunnioitus on toisen ihmisen arvostamista ja hyväksymistä. Kunnioituksessa on kyse ennen kaikkea asenteesta toisia kohtaan. Avoimuudella ja myönteisyydellä voidaan auttaa toista ihmistä ymmärtämään, että häntä kunnioitetaan. Kunnioittavan suhteen luominen voi olla haastavaa päiväkodin vuorovaikutuksessa, varsinkin jos kahden osapuolen väliset näkemykset ovat erilaiset. Kunnioitus on kuitenkin vahvasti sidoksissa kuuntelemiseen, sillä kuuntelemalla voidaan oppia hyväksymään, ymmärtämään ja kunnioittamaan toista ihmistä. Kun kahden eri osapuolen välillä vallitsee kunnioituksen ilmapiiri, se edesauttaa todellisen vuorovaikutuksen syntymistä ja asioita voidaan tuoda esiin ilman teeskentelyä. (Kaskela & Kekkonen 2006, 34–36.)

Luottamus taas rakentuu kuulemisen ja kunnioituksen periaatteista. Jotta luottamus voisi kehittyä, tarvitaan aikaa, kohtaamista ja vuoropuhelua. Luottamus rakentuu yleensä vanhempien ja henkilökunnan välille suhteesta lapseen, jos kasvattaja on sensitiivinen, herättää se vanhemmissa luottamusta lapsen hyvästä hoidosta. Vanhemmat ovat myös sitä luottavaisempia päivähoitoa kohtaan, mitä enemmän heillä on mahdollisuus vaikuttaa lapsensa hoitoon, kasvatukseen ja opetukseen. Kasvatuskumppanuuden keskeisimpiä tavoitteita on luottamuksellisen ilmapiirin luominen työntekijöiden ja vanhempien välille. (Kaskela & Kekkonen 2006, 36–37.)

Dialogissa ydinajatuksesta keskustellaan ilman osapuolten valitsemista. Dialogi on tasa-arvoista puhetta, johon mahtuu myös eri mieltä oleminen, suorapuheisuus ja rehellisyys. Dialogia kannattelevat kuuleminen ja kunnioitus. Dialogille on ominaista keskustelu ja pohdinta kohti yhteistä lopputulosta. Kasvattajan ja vanhemman välille dialogi voi parhaimmillaan synnyttää kahdenkeskisen yhteisöllisyyden tunteen. (Kaskela & Kekkonen 2006, 38–40.)

4 KASVATUSKUMPPANUUDEN TOIMINTATAVAT

Kasvatuskumppanuus ei synny itsestään, vaan työntekijöiltä vaaditaan monia erilaisia toimintatapoja, joilla sitä rakennetaan. Yksi tärkeimmistä kumppanuutta edistävästä keinoista ovat vanhempien ja henkilökunnan yhteiset kasvatuskeskustelut. Lisäksi päiväkodeissa on otettu käyttöön toimintatapoja, jotka lapsen edun mukaisesti liittyvät myös olennaisesti vanhempien ja päiväkodin yhteistyöhön sekä edistävät kasvatuskumppanuuden toteutumista.

4.1 Kasvatuskeskustelut

Yhteisillä kasvatuskeskusteluilla voidaan luoda vankka pohja rakentavalle ja lapsen edunmukaiselle kasvatuskumppanuudelle. Ei ole siis samantekevää kuinka varhaiskasvatuksen työntekijä kohtaa vanhemman. Ensivaikutelmalla on aina suuri merkitys, joka voi vaikuttaa läpi koko lapsen päiväkotiajan. Yhteisissä kasvatuskeskusteluissa esiin nousevat ammattilaisten ja vanhempien lapsen kehitystä, oppimista ja varhaiskasvatusta eri toimintaympäristöissä koskevat käsitykset ja ajattelutavat sekä kasvatuksen arvot ja ihmiskäsitys. Tämä voi aiheuttaa ristiriitoja eri osapuolten välille ja siksi varhaiskasvattajalta vaaditaan taitoa rakentaa keskusteluista avoimia ja erilaiset ajattelutavat esiin tuovia, jotta niistä voisi muotoutua kasvattajien yhteinen voimavara. (Karila 2011, 61.)

Eräässä täydennyskoulutuksessa kysyttiin 37 kasvatustiimiltä varhaiskasvatuskeskusteluiden käytännöistä. Vastausten perusteella varhaiskasvatuskeskusteluiden olennaiset piirteet voitiin tiivistää neljään keskeiseen teemaan: keskustelu vuorovaikutustilanteena, tietojen välittäminen, kumppanuuden vahvistaminen vanhempien kuulemisen kautta sekä yhteisistä käytännöistä sopiminen. Tiimien mukaan varhaiskasvatuskeskustelun tärkeä perusta on etukäteen sovittu tilanne, jossa vallitsee rauhallinen, luottamuksellinen ja avoin ilmapiiri. (Karila 2011, 61–64.)

Kasvatuskeskusteluissa vanhemmat ja työntekijät tarjoavat keskusteluun tietoa lapsesta erilaisissa toimintaympäristöissä. Toisen osapuolen näkökulma painottuu tarkasti strukturoituun toimintaan päiväkodissa ja toisen taas kotioloihin. Näiden tietojen ja kokemusten vaihtaminen luo aiempaa rikkaamman kuvan lapsesta

kummallekin osapuolelle. (Karila 2011, 66.) Kasvatuskumppanuudessa olennaista on tasavertaisuus, jossa molemmat osapuolet ovat omasta asemastaan käsin asiantuntijoita. Tätä erilaista asiantuntijuutta käytetään varhaiskasvatuskeskusteluissa lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Ammattilaisena olisi tärkeää muistaa huomioida miten käyttää asiantuntijätietouttaan ja valtaa keskustelujen vuorovaikutuksen kautta. (Karila 2011, 70.) Syvällistä kumppanuutta ei synny pelkästään tiedon välittämisestä ja jakamisesta vaan tarvitaan myös jaettuja tulkintoja ja päätöksentekoa (Karila 2011, 75). Kumppanuuden kehittymiseen vaikuttaa myös se, millä tavoin vanhemmat kokevat tulevansa kuulluiksi lastaan koskevista asioista (Karila 2011, 67).

Usein varhaiskasvattajat ovat arkoja ottamaan keskusteluissa esille vaikeita asioita. Vaikka kasvattajalla ja vanhemmalla olisi erilaiset näkemykset käsiteltävästä asiasta, ristiriidat eivät sinällään ole ongelmallisia vaan tärkeämpää olisi keskittyä siihen, millä tavalla erilaiset näkökulmat tulevat kuulluiksi ja huomioonotetuiksi mahdollisia pulmia ratkaistaessa. (Karila 2011, 68.)

Kasvatuskumppanuudessa on ajatus tasavertaisesta suhteesta. Suurimmassa osassa keskusteluja kuitenkin työntekijät toimivat aloitteentekijöinä ja keskustelun kulun johdattelijoina, jolloin keskustelut tapahtuvat ammatti-ihmisten ehdoilla. Varhaiskasvatustyöntekijöiden voi olla vaikeaa ymmärtää esimerkiksi perhettä, jossa selkeästi ei toimita yleisten kasvatuskäytäntöjen mukaisesti. Tässä suhteessa varhaiskasvattajilla olisi vielä kehitettävää. (Karila 2011, 70.)

4.2 Omahoitajuus

Nykyisin yhä useammat päiväkodit ovat ottaneet käyttöön niin sanotun omahoitajuus työmenetelmän. Omahoitajuus tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaiselle päiväkotiryhmän lapselle on nimitetty oma hoitaja, joka ottaa vastuun lapsesta hoitopäivän ajaksi. Omahoitajuus työmenetelmänä tukee päivähoitoa aloittavan, varsinkin alle kolmivuotiaan lapsen sosiaalisia vuorovaikutustaitoja ja auttaa lapsen sopeutumista uuteen ympäristöön. Omahoitaja on lapselle turvallinen aikuinen, jonka lapsi on tavannut jo ennen päiväkodin aloittamista. Omahoitajalla on merkittävä rooli vanhempien ja päiväkodin välisen vuorovaikutuksen aloittajana ja

ylläpitäjänä, sillä hänen on tarkoitus olla lähimmässä vuorovaikutuksessa omahoidettavien lastensa perheiden kanssa. (Salminen & Tynninen 2011, 12–13.)

Omahoitajuus pohjautuu brittiläisen kehityspsykologi John Bowlbyn luomaan kiintymyssuhdeteoriaan. Tämän teorian mukaan lapsen pitää aina ensin luoda ensisijainen kiintymyssuhde, jotta hän voisi muodostaa toissijaisen kiintymyssuhteen. Lapsen ja äidin tai yleensäkin vanhempien välillä ajatellaan aina olevan ensisijaisin kiintymyssuhde. Päivähoito on laadukkaampaa silloin, kun lapsi pystyy muodostamaan turvallisen kiintymyssuhteen myös hoitajaansa. Toinen omahoitajuuden pohjalla oleva malli on lapsen kontekstuaalisen kasvun malli, jonka mukaan lapsi aktiivisena toimijana on toiminnan eli kasvun ja kasvattamisen keskiössä. Kodilla ja päiväkodilla on siis yhteinen tehtäväalue, jonka he jakavat keskenään. Kontekstuaalisen kasvun mallin taas on kehittänyt yhdysvaltalainen Urie Bronfenbrenner. (Salminen & Tynninen 2011, 12–13.)

Turvallisten aikuiskiintymyssuhteiden muodostamisen lisäksi lapsen olisi tärkeää oppia päivähoitossa luomaan suhteita myös toisiin lapsiin. Lasten välisiin ystävyssuhteisiin tarvitaan luottamusta sekä vuorovaikutustaitoja. Yleensä ystävyssuhteet muodostuvat leikkien ja pelien lomassa yhteistyön ja keskustelun kautta. Ystävyssuhteiden muodostamiseen ja vuorovaikutustaitojen opetteluun tarvitaan kuitenkin usein ainakin yksi luotettava aikuinen, esimerkiksi omahoitaja, joka tietää lapsen toimintatavat ja huomaa mitkä lapset tulisivat keskenään parhaiten toimeen. (Ochanomizu University 2015, 1.)

Omahoitajuus ja kasvatuskumppanuus nivoutuvat yhteen päiväkotimaailmassa. Kasvatuskumppanuuden kannalta on tärkeää, että jokaisella lapsella on yksi omahoitaja, joka tietää juuri hänen asiansa parhaiten ja joka on eniten yhteydessä vanhempiin. Näin vanhempienkin on helppo olla yhteydessä päiväkotiin, kun he tietävät kenen kanssa jutella ja voivat turvallisesti jättää lapsensa hoitoon. Vanhemmille on silti hyvä tehdä selväksi, että kaikilla lapsen päiväkotiryhmän aikuisilla on yhtäläinen vastuu lapsesta hoitopäivän aikana ja kaikkien ryhmän aikuisten on tärkeää tietää lasta koskevat asiat. Ei ole myöskään tarkoitus, että lapsi olisi päiväkoti aikansa ainoastaan omahoitajansa kanssa. Kun lapsi kokee

olonsa turvalliseksi päiväkodissa, hän lähtee joko luonnostaan tai häntä ohjataan tutustumaan lapsiin ja muihin aikuisiin. (Salminen & Tynninen 2011, 59.)

Omahoitajuus ja kasvatuskumppanuus yhdistyvät myös Muksunetissä. Uudenkiviston päiväkodissa on jaettu Muksunettiin liittyvät tehtävät ja ainakin ajatuksena on, että jokaisella ryhmän aikuisella on tehtävänä kirjata omahoidettavien lastensa asiat Muksunettiin vanhempien nähtäväksi. Tämä tarkoittaa lähinnä Varhaiskasvatussuunnitelmia sekä kasvunkansioita. (Muksunetti palaveri 2014.)

4.3 Kotikäynti

Omahoitajuuteen liittyy yleensä käytäntö, jossa lapsen tuleva omahoitaja vierailee lapsen kotona ennen päiväkodin aloittamista. Kotikäyntimallin ajatuksena on, että lapsen olisi turvallisempi ja helpompi aloittaa päivähoito, kun siellä on vastassa joku tuttu, jopa omassa kodissa käynyt ihminen. Lapsen on helpompi luottaa aikuiseen, johon omat vanhemmatkin luottavat niin paljon, että ovat päästäneet hänet heille kotiin asti. Kotikäynnin ajatellaan myös luovan hyvän pohjan alkavalle kasvatuskumppanuudelle ja luottamussuhteen syntymiselle. Oma koti on vanhemmille turvallinen paikka ilmaista odotuksiaan ja toiveitaan tulevaa päivähoitopaikkaa kohtaan. Se on myös työntekijälle ainutlaatuinen tilaisuus kohdata lapsi omassa kasvuympäristössään. (Salminen & Tynninen 2011, 41.)

Kotikäynnin on ajateltu olevan hyödyllinen erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten päivähoiton aloituksessa (Innokylä 2014). Jos kotikäynti jostain syystä ei onnistu ennen päivähoiton aloittamista, on sen toteuttaminen myöhemminkin mahdollista (Salminen & Tynninen 2011, 41). Myös kotikäyntimallin pohjalla on kiintymyssuhdeteoria ja sen tavoitteena on mahdollisimman turvallisen siirtymävaiheen luominen lapselle (Innokylä 2014).

Kotikäyntimallia toteutetaan vielä päiväkodeissa hyvin eri tavoin. Yleensä kotikäynti on vanhemmille vapaaehtoista, vaikkakin suotavaa, toisissa kotikäyntiä toteutetaan, mutta omahoitajuutta ei juurikaan jatketa hoidon aloittamisen jälkeen. Kotikäynnin avuksi on myös kehitetty alkukeskustelulomake, jota voidaan hyödyntää myöhemmin myös päiväkodin VASU-keskusteluissa (Innokylä 2014).

Aloituskustelun tavoitteena on antaa perheelle puheenvuoro ja saada heidän äänensä kuuluviin siitä, millaisia toivomuksia ja odotuksia heillä on lapsen tulevaa päiväkotia kohtaan (Salminen & Tynninen 2011, 41).

4.4 Pienryhmätyöskentely

Nykyäänä päiväkodeissa sallitaan yhä suurempia ryhmäkokoja. Mitä suurempi ryhmä sitä enemmän lapselle aiheutuu stressiä sekä ahdistusta ja melutasokin on kova. Mitä pienempi ryhmä taas on, sitä helpompaa ja turvallisempaa lapsen on hallita omaa toimintaansa sekä tulla yksilönä näkyväksi ja kuulluksi. Monet päiväkotiryhmät ovatkin alkaneet toteuttaa pienryhmätoimintaa, jossa isompi ryhmä jaetaan pienempiin osiin ja jokaista ryhmää ohjaa niin sanottu omahoitaja. Pienryhmässä lapsella on mahdollisuus toimia aikuisen tuella omalla lähikehityksen vyöhykkeellään ja aikuistenkin on helpompi havainnoida ja ohjata lasten toimintaa. (Mikkola & Nivalainen 2009, 31–32.)

Syksyn alussa lapset jaetaan omiin kiinteisiin pienryhmiinsä. Ryhmien säilyminen kiinteinä läpi vuoden on tärkeää kunnollisen ryhmäytymisen kannalta. Kun lapsi voi ensin tutustua turvallisesti omaan pienryhmäänsä, on hänen helpompi liittyä myös suurempaan ryhmään. Lapset saavat syksyn alussa myös keksiä ryhmälleen nimen ja tämä auttaa muodostamaan ryhmästä tärkeän identiteetin lapsille. Jokaisella pienryhmällä on oma omahoitajansa. Omahoitajan tehtävänä on auttaa lasta liittymään osaksi omaa pienryhmäänsä. Pienryhmiä muodostettaessa on tärkeää ottaa huomioon myös lasten kehityksen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen taso. Myös pienryhmän koko tulee miettiä lasten kehitystason mukaiseksi. (Mikkola & Nivalainen 2009, 34–35.)

Kun toiminta suunnitellaan pitkälti pienryhmissä tapahtuvaksi, on lapsen omahoitajalla mahdollisuus seurata lapsen kehitystä lähietäisyydellä ja myös keskustella lasten vanhempien kanssa lapsen toiminnasta tarkemmin kuin koko ryhmää seuraamalla.

5 MUKSUNETTI

Muksunetti on Tieto Oyj:n kehittämä vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välinen yhteydenpidon väline (Tieto 2014 a). Tieto Oyj on vuonna 1968 perustettu tietotekniikkapalveluyritys, joka tarjoaa IT-palveluita niin yksityiselle kuin julkisellekin sektorille. Yhtiö toimii maailmanlaajuisesti ja on tällä hetkellä Pohjoismaiden suurin oman alansa yritys. Tieto auttaa asiakkaitaan kehittymään sekä löytämään uusia liiketoiminnan muutoksen mahdollisuuksia tietotekniikan sekä vahvan toimiala- ja asiakasymmärryksen avulla. Tiedossa uskotaan jatkuvaan kehittymiseen. (Tieto 2014 b.)

Muksunetissä vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välinen viestinvaihto käy vaivattomasti ja tietoturvallisesti. Muksunetin tavoitteena on tehdä yhteistyötä lapsen tasapainoisen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen eteen vanhempien kanssa keskustellen ja asioista sopien. Tarkoituksena on myös tehdä päiväkodin työtä entistä näkyvämmäksi lasten vanhemmille. Muksunettiin jokainen perhe saa oman henkilökohtaisen tunnuksensa, jolla voi käydä sivuilta katsomassa sekä omaan lapseen liittyviä henkilökohtaisia asioita että yhteisiä koko ryhmän tiedotteita ja kuulumisia. Oman lapsen tiedot, esimerkiksi varhaiskasvatussuunnitelmat, näkyvät vain tunnuksen omistajalle, yleiset tiedot kaikille ryhmän vanhemmille. (Tieto 2014 c.)

Muksunetti on kehitetty kasvatuskumppanuuden tukemiseen, eikä sen ole missään nimessä tarkoitus korvata kasvokkain tapahtuvaa vuorovaikutusta. Muksunetti avaa niin sanotusti ovet vanhemmille lasten päivään päiväkodissa ja tuo päiväkodin arjen tapahtumat lähemmäs vanhempaa. Joka päivä kaikkien lasten vanhempia ei ehditä kunnolla kohdata tuonti- ja hakutilanteissa eikä kaikkea ehditä tai muisteta sanoa. Osa lapsista kulkee myös päiväkoteihin taksilla, jolloin Muksunetin merkitys yhteydenpidon kanavana korostuu. On myös havaittu, että mitä enemmän kotona tiedetään päiväkodin toiminnasta, sitä aktiivisempia vanhemmat ovat ja yhteistyö rikastuu. Tämä on tärkeää kasvatuskumppanuuden näkökulmasta. (Komi 2012, 28–29.)

Jos perheellä on useampia lapsia, samoilla henkilökohtaisilla tunnuksilla näkee kaikkien lastensa tiedot. Osa lapsista myös vaihtaa päiväkotipaikkaa varsinkin esiopetukseen siirryttäessä. Kaikissa niissä päiväkodeissa, joissa Muksunettiä käytetään, tiedot voidaan siirtää mukana. Vaikka aikuiset lapsen ympärillä vaihtuvat, jo dokumentoidut esiopetus- varhaiskasvatus ja kuntoutussuunnitelmat ovat asi-anosaisten käytettävissä ja hoidon tukena jo heti päiväkodin vaihdon yhteydessä. Se helpottaa näin ollen sekä päiväkodin henkilökunnan että vanhempien työtä. Tiedot eivät kuitenkaan siirry automaattisesti, vaan vanhempien lupa tarvitaan kaikkeen tiedonsiirtoon. (Tieto 2014 c.)

Muksunetti on monipuolinen yhteydenpidon väline. Muksunettiin voidaan laittaa muun muassa lapsen varhaiskasvatus-, esiopetus- ja kuntoutussuunnitelmat sekä oma kasvunkansio ja reissuvihko. Päiväkodin tiedotteita sekä tapahtumia voi katsoa tapahtumakalenterista ja päiväkodin arjesta taas lukea oman ryhmän blogista. Vanhemmille usein tärkeä ominaisuus ovat sivustolle linkitettävät valokuvat. Keskustelufoorumilla voi vaihtaa ajatuksia muiden vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan kesken. Muksunettiin voi myös linkittää uutisia ja yleisiä tiedotteita esimerkiksi varhaiskasvatukseen liittyen. (Tieto 2014 c.)

Muksunetin käyttöönottoaminen vaatii niin vanhemmilta kuin työntekijöiltäkin uutta asennoitumista. Osa vanhemmista on kritisoinut, etteivät jaksakaan näyttön ääressä vietetyn työpäivän jälkeen istua iltaakin koneen ääressä. Vanhemmat voivat kuitenkin lukea Muksunetistä lähetetyt viestit oman sähköpostinsakin kautta, mikä helpottaa käyttöä. Myös tietokoneiden käyttöön tottumattomalla henkilökunnalla voi olla vaikeaa totutella uuteen työskentelytapaan. Muksunetti on kuitenkin vain yksi lisätyöväline muiden joukossa ja kunnollisella henkilöstön koulutuksella sekä avoimella mielellä saavutetaan paljon. Muksunetti vaatii kuitenkin myös henkilökunnalta aktiivisuutta, sillä jokainen ryhmä tekee itse sivustostaan omansa näköiset ja päättää mitä sinne laitetaan. Aktiivinen päivittäminen saa myös vanhemmat käymään sivustolla enemmän. Muksunetti on niin sanotusti nykypäivää ja netin kautta tiedottamisella säästetään myös huomattavasti luontoa, kun kaikkea ei enää informoida paperilapuilla jokaiselle vanhemmalle erikseen. (Komi 2012, 28–29.)

5.1 Muksunetti Porin varhaiskasvatuksessa

Porissa Muksunetti on otettu käyttöön vuonna 2011. Porilainen Uudenkoiviston päiväkoti lähti kehittämään Muksunetin käyttöä yhtenä kolmesta päiväkodista ja hyvien kokemusten innoittama syksyllä 2012 järjestelmä laajeni 7 uuteen päiväkotiin. Tutkimuksen toteutus hetkellä Muksunetti oli käytössä jo 10 porilaisessa päiväkodissa. (Salminen 2012.) Porissa kaupungin hallintopäällikkö Esa Kohtamäki näkee sähköisten palveluiden käyttöönoton nykyajan välttämättömyytenä, sillä päivähoitoon ilmoittautuminenkin tapahtuu jo 90 %:sti sähköisesti. Porissa Muksunetin käyttöönotto tietoturvan ja toimivuuden näkökulmasta oli järkevää, sillä ennen Muksunettiä varhaiskasvatuksen käytössä oli jo älypuhelinsovellus Efficca (Karjalainen 2012.) Porilla on nyt tavoitteena saada Muksunetti käyttöön kaikissa kolmessakymmenessä päiväkodissa seuraavien kahden vuoden aikana. Kokemukset ovat olleet pääosin myönteisiä, mutta käyttötavat ovat vielä hyvin yksilöllisiä. Toisissa ryhmissä tietoa lähetetään päivittäin, toisissa kuukausittain. Porin kaupungissa halua Muksunetin laajentamiselle on, mutta vielä puuttuvat tarvittavat laitteet ja yhteydet. (Korpelainen & Pelkonen 2013.)

5.2 Muksunetti erityisvarhaiskasvatuksessa

Uudenkoiviston päiväkoti on saanut tunnustusta Muksunetin kehittelystä etenkin erityisvarhaiskasvatuksen tarpeisiin. Vuoden 2012 Tieto Oyj:n järjestämässä Tietoteko kilpailussa Uudenkoiviston päiväkoti sai kunniamaininnan. (Salminen 2012). Uudenkoiviston päiväkodissa Muksunetti on palvellut etenkin ryhmässä, jossa lapsilla on vaikeuksia puheentuottamisen kanssa. Muksunettiin linkitettyjen kuvien ja viittomien avulla lapsi on voinut kertoa kotona päivän tapahtumia. Muksunettiin on voitu lisäksi linkittää videonpätkiä, kalvoesityksiä ja lauluja, joita päiväkodissa on harjoiteltu. Viittomia on näin voitu harjoitella myös kotona. Toisessa Uudenkoiviston päiväkodin erityisryhmässä käytössä on älytaulu, jolle piirrettyjä juttuja on voitu tallentaa ja linkittää Muksunettiin vanhempien nähtäväksi. Uudenkoiviston päiväkodissa Muksunetti alustalle on lisätty myös lasten varhaiskasvatussuunnitelmat, esiopetussuunnitelmat, pedagogiset arviot sekä henkilökohtaisen opetuksen suunnitelma eli HOJKS:it. Lisäksi Muksunettiin on voitu linkittää tärkeitä nettisivuja, kuten ekapeli ja papunet (Karjalainen 2012.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tätä tutkimusta varten tutkimuslupa anottiin Porin varhaiskasvatuspäälliköltä keväällä 2014. Lupa saatiin nopeasti ja tutkimus toteutettiin toukokuun aikana porilaisessa Uudenkoiviston päiväkodissa. Aineistoa kerättiin kyselylomakkein kolmesta Uudenkoiviston päiväkodin erityisryhmästä. Kyselylomakkeet jaettiin sekä päiväkodin henkilökunnalle että vanhemmille ja lomakkeet poikkesivat kohde-ryhmän mukaan hieman toisistaan.

Tämän tutkimuksen päätutkimusongelmana oli selvittää sekä päiväkodin henkilökunnan että vanhempien mielipiteitä ja käyttökokemuksia sähköisestä viestintäkanavasta Muksunetistä. Tutkimuksen avulla haluttiin tarkastella kuinka paljon Muksunettiä todellisuudessa käytetään ja tukeeko se päiväkodin henkilökunnan sekä vanhempien välistä kasvatuskumppanuutta tarkoituksen mukaisesti.

Ensimmäiseksi alatutkimusongelmaksi nousi se, eroavatko vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan vastaukset toisistaan. Lisäksi haluttiin selvittää kuinka ryhmän henkilökunnan asenteet ja käyttömotivaatio vaikuttavat vanhempien mielipiteisiin Muksunetistä. Toiseksi alatutkimusongelmaksi nousi kysymys siitä, kuinka paljon omat vaikutusmahdollisuudet merkitsevät asenteiden ja mielipiteiden muodostumiseen. Tutkimuksella haluttiin selvittää, ovatko henkilökunnan jäsenet saaneet itse vaikuttaa Muksunetin käyttöönottoon ja onko vanhempien mielipidettä kysytty, ennen kuin Muksunetti on otettu vakiintuneeksi käytännöksi. Kolmantena alatutkimusongelmana pohdittiin, mikä kokemus vastaajilla on Muksunetin käyttöön perehdyttämisestä ja onko riittävällä koulutuksella merkitystä Muksunettiin suhtautumisessa.

Tutkimuksen tavoitteena oli löytää tapoja, joilla voitaisiin lisätä motivaatiota ja kiinnostusta Muksunetin käytölle. Tarkoituksena oli antaa tutkimustulokset Porin kaupungin varhaiskasvatukselle, jotta Muksunettiä voitaisiin kehittää entistä enemmän kasvatuskumppanuutta tukevammaksi sekä vanhempia ja henkilökuntaa paremmin palvelevammaksi työkaluksi.

6.1 Tutkimusmenetelmät

Tämä tutkimus on pääosin kvalitatiivinen eli laadullinen, mutta myös kvantitatiivinen eli määrällinen. Näiden kahden tutkimusmenetelmän eroja on pyritty havainnollistamaan jo pitkään (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 1997, 135 a). Nykyään laadullista ja määrällistä tutkimusta ei kuitenkaan tarvitse kategorisesti eritellä, vaan samassa tutkimuksessa voi käyttää erilaisia teorioita, menetelmiä ja aineistoja, sekä kvalitatiivista että kvantitatiivista aineistoa, saman tutkimusongelman ratkaisemiseksi (Virsta 2014 a).

Kvantitatiivisen tutkimuksen alkujuuret ovat luonnontieteissä ja nykyään sitä käytetään paljon myös sosiaali- ja yhteiskuntatieteissä. Kvantitatiiviselle tutkimukselle keskeinen piirre on todellisuuden rakentuminen objektiivisesti todennettavista asioista. (Hirsijärvi ym. 1997, 139 a.) Esitettävät kysymykset on siis voitava perustella aiempien teorioiden avulla. Olennaista on myös se, että tutkijan pitää pysyä erillään haastateltavasta kohteesta ja näin ollen tutkimuskohteeseen suhtaudutaan ikään kuin puolueettoman ulkopuolisen silmin (Virsta 2014 a). Kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset on aina tärkeää pystyä esittämään numeerisesti ja tilastollisesti käsiteltävässä muodossa, tulokset pyritään myös esittämään arkipäiväisen kokemuksen ylittävinä teorioina (Hirsijärvi ym. 1997, 140–141 a).

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa taas lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. Kvalitatiivisella tutkimuksella tutkitaan asioita, joita on hankala määrällisesti mitata. (Hirsijärvi ym. 1997, 161 a.) Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkija ei sekoita omia uskomuksiaan, asenteitaan ja arvostuksiaan tutkimuskohteeseen, vaan hän yrittää ymmärtää haastateltavan henkilön näkökulmia ja ilmaisuja. Taustalla ei tarvitse siis olla vaikuttavaa teoriaa. Tutkija pyrkii myös vuorovaikutukseen kohteensa kanssa. Saatua aineistoa pyritään pikemminkin järjestämään ja ymmärtämään eikä ainoastaan numeerisesti kuvaamaan. (Virsta 2014 a.)

Tämän opinnäytetyön tutkimus oli laadullinen, sillä suurin osa kysymyksistä oli avoimia. Haastateltaviksi oli myös valittu ennalta suunniteltu joukko eli tietty kohderyhmä. Toisaalta tutkimus taas oli kvantitatiivinen, sillä taustatietoja ja muutamia muita määrällisiä asioita kysyttiin suljetuin kysymyksin. Tutkimuksessa

ei myöskään tunnettu haastateltavia, vaan heistä pysyttiin erillään ja vastauksiin suhtauduttiin puolueettomasti ulkopuolisen tarkkailijan silmin.

6.2 Aineistonkeruumenetelmät

Tässä opinnäytetyössä suoritettiin kyselylomaketutkimus eli tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeilla. Kyselytutkimus on tehokas tapa kerätä laaja tutkimusaineisto. Kyselylomakkeella voidaan kerätä tietoa tosiasioista, tiedoista, arvoista, asenteista, käyttäytymisestä ja toiminnasta sekä uskomuksista, käsityksistä ja mielipiteistä. (Hirsijärvi ym. 1997, 195–197 a.) Koska tämän opinnäytetyön tutkimus kohdistui sopivan suureen joukkoon ja kyseessä oli lähinnä mielipiteiden ja asenteiden kartoittaminen, kyselylomaketutkimus oli looginen vaihtoehto tutkimusmenetelmäksi.

Kyselytutkimuksissa on kuitenkin vaarana se, että vastaamattomuus on yleistä. Kun tutkijaa itseään ei kohtaa, on helppo jättää vastaamatta ilman sen kummempia seurauksia. Toisaalta taas ei ole varmaa, kuinka tosissaan vastaajat vastaavat tai vastaavatko he rehellisesti. Väärinymmärryksiä on vaikeaa kontrolloida. Vastauksien laadusta riippuu paljon myös se, kuinka hyvin tutkimustulosten analysointi onnistuu. (Hirsijärvi ym. 1997, 195 a.) Kyselylomake on kuitenkin hyvin perinteinen tapa kerätä tutkimusaineistoa ja jotta väärinymmärryksiltä vältyttäisiin, tutkijan on tärkeää ottaa huomioon muun muassa se, että kyselylomakkeen muoto vaihtelee tarkoituksen ja kohderyhmän mukaan. Kysymysten muotoa tulee harkita tarkkaan, jotta ne olisivat yksiselitteisiä eivätkä liian johdattelevia. Vastajan tulisi ajatella kysymysten laatijan kanssa samalla tavalla, jotta tulokset eivät vääristyisi. (Valli 2010, 103–104.) Tärkeää on myös tutkimuksen instruktio eli vastausohje, jotta kyselyyn olisi mielekästä ryhtyä vastaamaan ja vastauksia tulisi enemmän (Valli 2010, 109).

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kyselylomakkeissa suurin osa kysymyksistä oli avoimia ja vain muutamat taustatietoja kartoittavat kysymykset olivat ennalta strukturoituja. Kun tutkimustapana on kyselylomake ja lomake sisältää sekä strukturoituja että avoimia kysymyksiä, voidaan puhua puolistrukturoidusta kyselylomakkeesta (Virsta 2014 b.)

6.3 Tutkimusaineisto

Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeilla. Kyselylomakkeet toimitettiin henkilökohtaisesti haastateltavan päiväkodin kolmeen erityisryhmään. Vastausaikaa oli noin 3 viikkoa. Jokaiseen ryhmään oli jätetty suljetut vastauslaatikot, jotka käytiin hakemassa pois vastausajan päätyttyä. Lomakkeet oli testattu etukäteen eräällä varhaiskasvatusalalla työskentelevällä sukulaisella sekä tutulla päiväkodin johtajalla. Lisäksi lomakkeeseen vastaamisen pituutta testattiin niin, että muutama koehenkilö vastasi lomakkeeseen ennen varsinaista tutkimusta.

Uudenkoiviston päiväkodin kolmessa erityisryhmässä työntekijöitä oli yhteensä 10 ja lapsia 37. Vanhempien kyselylomakkeessa pyydettiin vain toista vanhempaa vastaamaan, sillä jokaista lasta kohden on olemassa vain yhdet tunnukset. Lisäksi kehoitettiin sitä vanhempaa vastaamaan, joka pääasiassa käyttää Muksunettiä. Tutkimuksen varasuunnitelmana oli, että jos vastauksia ei tulisi riittävästi tutkimuksen toteuttamiseen, lomakkeet jaettaisiin myös päiväkodin muihin ryhmiin ja tutkimus laajennettaisiin koko päiväkotia koskevaksi. Vastauksia tuli kuitenkin takaisin kasvatushenkilökunnalta 7 ja vanhemmilta 12 ja vastausprosentit olivat näin ollen henkilökunnan osalta 70 % ja vanhempien osalta 32 %. Todettiin, että nämä vastaukset riittävät luotettavien tulosten mittaamiseen varsinkin henkilökunnan, mutta myös vanhempien osalta.

6.4 Aineiston analysointi

Tärkeä osa tutkimusta on tutkimuksen vastausten analysointi. Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen analysointiin on valittu aineistolähtöinen sisällönanalyysi, joka sopii erityisesti kvalitatiivisen tutkimuksen analyysimenetelmäksi. Sisällönanalyysissä aineistoon liittyvät sisällöt pyritään kuvaamaan systemaattisesti ja kattavasti. Sisällönanalyysissä korostetaan lähinnä tekstin sisällöllisiä ja laadullisia merkityksiä. Sisällönanalyysillä yritetään muodostaa tutkittavasta ilmiöstä tiivistetty kuvaus, mikä kytkee tulokset laajempaan kokonaisuuteen ja aiempiin aihetta koskeviin tutkimustuloksiin. Sisällönanalyysillä voidaan tarkoittaa sekä laadullista sisällönanalyysiä että sisällön määrällistä erittelyä ja näitä molempia voidaan käyttää samaa aineistoa analysoidessa. Tutkimuksen valmiiksi strukturoidut ky-

symykset on helpompi eritellä, mutta laadullisen osuuden sisällönanalyysissä aineisto pitää ensin pilkkoa pienempiin osiin, käsitteellistä ja sitten järjestellä uudeksi kokonaisuudeksi. (Seitamaa-Hakkarainen 2014.)

Tämän tutkimuksen aineistoa analysoidessa vastauslomakkeet käytiin ensin läpi useaan otteeseen. Tämän jälkeen vastaukset käytiin läpi kohta kohdalta ja jokaisen kysymyksen vastaukset kerättiin yhteen. Vastauksista etsittiin samankaltaisia ilmaisuja ja näistä ilmaisuista muodostettiin alaluokkia eli teemoja. Samanlaiset ilmaisut yhdistettiin eli kvantifioitiin ja alaluokista muodostettiin laajemmat kokonaisuudet eli pääluokat. Tuloksista muodostettiin erilaisia taulukoita ja kuvioita ja myös suoria sitaatteja käytettiin tuloksia ilmaisemaan.

6.5 Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys

Tutkimuksissa pyritään aina arvioimaan niiden luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa käytetään käsitteitä reliabelius ja validius. Näiden käsitteiden avulla tutkija voi päästä käsiksi objektiiviseen todellisuuteen ja totuuteen. Niiden avulla pystytään mittaamaan kuinka luotettava ja todenmukainen tietty tutkimus on. Reliaabeliudella tarkoitetaan joko sitä, että samaa henkilöä tutkittaessa saadaan kahdella tutkimuskerralla sama tulos, toisaalta taas tulosta voidaan pitää reliabelina, jos kaksi arvioitsijaa päätyy samanlaiseen lopputulokseen. Reliaabeliudella voidaan tarkoittaa myös sitä, että kahdella rinnakkaisella tutkimusmenetelmällä saavutetaan sama tulos. (Hirsijärvi & Hurme 2001, 185–186.) Validius eli pätevyys kertoo tutkimusmenetelmän kyvystä mitata sitä, mitä on tarkoituskin. Sekä reliabelius että validius on pääasiassa kehitetty kvantitatiivisten tutkimusten laadun arviointiin. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2008, 226 b.)

Laadullisessa tutkimuksessa reliabeliutta ja validiutta täytyy tutkia hieman eri tavoin, sillä laadullisessa tutkimuksessa luotettavuutta on hankalampi mitata ja esimerkiksi kyselylomakkeissa vastaaja on voinut käsittää kysymykset eri tavalla kuin tutkija on ajatellut. Tutkija saattaa joutua mukauttamaan alkuperäisiä ajattelumallejaan saamiensa vastausten mukaan. (Hirsijärvi ym. 2008, 226–227 b.) Tämän työn luotettavuutta on lisätty valitsemalla tutkimuskohteeksi sellainen päiväkotikoti, jolla on jo pidempään kokemusta Muksunetin käytöstä. Näin ollen heille oli

ehtinyt jo muodostua selkeä mielipide sen toimivuudesta. Luotettavuutta on pyritty lisäämään myös suunnittelemalla kysymykset huolellisesti etukäteen ja pohjustamalla kyselylomakkeet selkeillä saateselostuksilla. Koska tutkimus oli pitkälti avoin mielipiteitä mittaava tutkimus, etukäteen ei tehty sen suurempia olettamuksia tuloksista, vaan johtopäätökset on tehty vastauksia analysoimalla ja vastaajien tulkintoja pohtimalla. Vastaajille annettiin myös runsaasti aikaa palauttaa lomakkeita. Tutkimuksen luotettavuutta olisi kuitenkin voinut lisätä vastaajien runsaampi joukko. Opinnäytetyössä luotettavuutta on vielä lisätty selostamalla tarkasti haastattelun vaiheet sekä perustelemalla, miksi tiettyihin johtopäätöksiin on päädytty.

6.6 Tutkimuksen eettisyys

Tässä tutkimuksessa eettisyys on otettu huomioon. Tutkimuksen aikana on pyritty jatkuvasti rehellisyyteen, avoimuuteen sekä tarkkuuteen. Tutkimusta varten on anottu lupa Porin kaupungilta ja tutkimuksen kohteena olevan päiväkodin johtajan ja henkilökunnan kanssa on keskusteltu ennen tutkimuksen toteuttamista. Kyselylomakkeet on tarkastettu ja testattu, eikä niissä ole kysytty mitään loukkaavaa tai sopimatonta. Tutkimukseen osallistuminen oli vapaaehtoista ja luottamuksellista niin päiväkodin henkilökunnan kuin vanhempienkin osalta. Tutkimuksen kohteena oleva päiväkoti on mainittu nimeltä, koska se on ollut olennaista tutkimuksen kannalta. Tutkimuksen tuloksia on pyritty esittämään ja analysoimaan mahdollisimman totuudenmukaisesti ja myös tutkimuksen lukijoille on annettu mahdollisuus päästä kiinni tutkimuksen aineistoon käyttämällä paljon suoria sitaatteja. Tutkimusaineisto on tuhottu tutkimuksen valmistumisen jälkeen asianmukaisesti.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Seuraavaksi sekä henkilökunnan että vanhempien kyselylomakkeiden vastaukset avataan kysymys kerrallaan. Ensin käydään läpi henkilökunnan vastaukset ja sitten vanhempien vastaukset. Kummassakin kyselylomakkeessa tutkittiin aluksi vastaajien taustatietoja suljetuilla monivalintakysymyksillä ja sen jälkeen itse tutkimus toteutettiin avoimilla kysymyksillä. Avoimet kysymykset on jaoteltu otsikoiden alle aihepiirien mukaan. Henkilökunnan osalta vastausprosentti oli 70 ja vanhemmillä 32.

7.1 Henkilökunnan vastaukset

Henkilökunnan kyselylomakkeessa kysymykset 1-4 kartoittivat vastaajien taustatietoja, kuten sukupuolta, ikää, vastaajan päiväkotiryhmää sekä työskentelyvuosia Uudenkoiviston päiväkodissa. Henkilökunnasta vastanneista kaikki olivat naisia. Vastaajien iät vaihtelivat 48–60 ikävuoden välillä ja vastaajien keski-ikä oli näin ollen 53. Ryhmittäin vastaukset jakoutuivat hyvin tasaisesti. Ompputuvassa vastanneita oli 2, havutuvassa 2 ja marjatuovassa 3. Siinä ajassa, jonka vastaajat olivat Uudenkoiviston päiväkodissa työskennelleet, oli kuitenkin suuria eroja. Lyhimmän ajan kyseisessä päiväkodissa työskennellyt oli ollut siellä vasta 3 vuotta ja pisimpään työskennellyt 33 vuotta. Keskimääräisesti vastaajat olivat työskennelleet Uudenkoiviston päiväkodissa 23 vuotta.

7.1.1 Muksunetin käyttöönotto ja vaikutusmahdollisuudet

Aluksi henkilökunnalta kysyttiin kuinka kauan he ovat käyttäneet Muksunettiä työvälineenä. Muksunetin käyttöaika vaihteli noin yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen. Muutama oli myös vastannut, että on käyttänyt sitä työvälineenä alusta asti. Muksunetti on ollut Uudenkoiviston päiväkodissa käytössä vuodesta 2011 eli myös alusta asti vastanneet on laskettu kolme vuotta käyttäneiden joukkoon. Suurin osa vastaajista, eli 57 % oli työskennellyt Muksunetin parissa jo vähintään 3 vuotta. 29 % oli käyttänyt Muksunettiä työvälineenä kaksi vuotta ja 14 % yhden vuoden ajan.

Vastaajat saivat myös muistella mikä oli heidän ensimmäinen ajatuksensa, kun he kuulivat Muksunetin tulevan käyttöön omassa päiväkodissaan. Henkilökunnan vastaukset jakaantuivat hyvin selkeästi positiivisiin, negatiivisiin tai neutraaleihin vastauksiin. Vastaajista 43 % suhtautui aluksi Muksunettiin negatiivisesti, 43 % suhtautui positiivisesti ja 14 % vastanneista suhtautui neutraalisti.

Vastauksista käy ilmi, että positiivista ja negatiivista ajattelua on ollut yhtä paljon, kun Muksunetin käyttöönotosta on kuultu ensimmäisen kerran. Positiivisissa vastauksissa saatiin muun muassa seuraavia kommentteja:

”Olin innostunut. Olin mukana työryhmässä jossa haettiin uusia työtapoja päivähoitoon helpottamaan mm. tiedonkulkua tietotekniikkaa hyödyntäen”

”... VAU, NYT SAAN KOTIIN KUVIA, JOIDEN AVULLA VANHEMMAT VOIVAT KESKUSTELLA LASTEN KANSSA. Eryityislapsilla (kielellinen tuen tarve) usein hankalaa kertoa tapahtumista. JO YKSI KUVA TU-KEE...”

Negatiiviset vastaukset taas liittyivät pitkälti ajankäyttöön ja uuden opettelun vaikeuteen.

”erittäin negatiivinen, mistä aikaa tälle?”

”VOI, EI! Miten ikinä opin?”

Vastauksia tarkastellessa huomaa, että kaikki negatiiviset vastaukset tulivat samasta ryhmästä. Voi olla, että negatiivinen suhtautuminen ruokkii toinen toistaan ja saattaa ajaa koko ryhmän ajattelemaan samalla tavalla.

Seuraavaksi kysyttiin, mitä mieltä henkilökunta on Muksunetistä tällä hetkellä. Vastaukset on jaoteltu samalla tavalla kuin edellisessä kysymyksessä ja kuviosta huomaa, että negatiiviset ajatukset Muksunettiin kohtaan ovat kasvaneet käyttöönoton myötä. Tutkimushetkellä 71 %:lla vastaajista oli kielteinen suhtautuminen Muksunettiin kohtaan, kun taas positiivisesti Muksunettiin suhtautui 29 % vastanneista. Kukaan vastaajista ei pitänyt Muksunetti järjestelmää täysin toimivana tai

valmiina ohjelmana tällä hetkellä, mutta positiivisesti vastanneet uskoivat Muksunettiin, kunhan sen kaikki mahdollisuudet otettaisiin käyttöön.

”Edelleen toimiva, paljon mahdollisuuksia käyttämättä. Tietoturva huippua, kaikki lasten vasut, kuntsarit yhdessä varmassa paikassa. Enemmän tarvitaan vanhempien aktivointia...”

”kiinnostaa edelleen ja paljon asioita, mahdollisuuksia sen käytössä vielä löytämättä”

Negatiivisesti vastanneet taas olivat muun muassa turhautuneita järjestelmän keskeneräisyyteen, käytön vaikeuteen ja vanhempien vähäiseen vierailuun sivustolla.

”Aika rajoittaa käyttöä, miksi tehdä asioita sinne, kun vanhemmat ei käy siellä”

”Tiedon siirto on helppoa... Muksunetti ei kuitenkaan vedä vertoja perinteisille kansioille, mihin kerätään lasten töitä ja valokuvia”

”Muksunetti on osoittautunut kovin keskeneräiseksi järjestelmäksi. se ei ole käyttäjäystävällinen eli kynnys saada kiireellisessä arjessa ylläpidettyä on osoittautunut lähes mahdottomaksi.”

”Ei oikein toimi tiedonkulussa... Muut tiedotusvälineet nopeampia”

Uusia asioita päätettäessä olisi tärkeää kuulla myös työntekijöiden mielipide. Tutkimuksessa kysyttiin henkilökunnalta, kuinka he itse kokevat saaneensa vaikuttaa Muksunetin käyttöönottopäätökseen. Tutkimuksesta käy ilmi, että 72 % vastaajista ei koe saaneensa vaikuttaa Muksunetin käyttöönottoon. Yksi vastaajista kommentoi kuitenkin olleensa mukana päivähoiton atk-työryhmässä hakemassa käyttösovelluksia ja on täten ollut mukana päättämässä käyttöönotosta. Yksi kommentoi myös Muksunetin olleen jo päiväkodissa hänen tullessaan sinne töihin, joten hän ei ole voinut olla mukana vaikuttamassa Muksunetin käyttöönottoon.

Muksunetin sisältöihin taas 57 % vastaajista koki saaneensa vaikuttaa. Sivuihin on muun muassa tehty oman ryhmän näköiset ja jokaisen lapsen kasvunkansioita on muokattu yksilöllinen. Yksi vastaajista on ollut myös pääkäyttäjänä suunnittele-

massa sisältöä. Kalenteria on saanut täyttää ja valokuvia lisätä sivustoille omatoimisesti oman mielen mukaan. Vastaajista 29 % taas koki, ettei ole saaneet vaikuttaa edes Muksunetin sisältöihin. Yksi vastauksista oli tämän kysymyksen osalta tyhjä.

7.1.2 Muksunetin käyttö ja vastualueet

Henkilökunnan vastausten mukaan Muksunettiä käytetään ajallisesti viikoittain alle kolme tuntia. Keskimäärin Muksunettiä käytettiin viikoittain hieman yli tunnin. Viikossa on 5 työpäivää ja jos tämän jakaa viidelle päivälle, se tekee noin 12 minuuttia päivässä. Muksunetin käyttölaajuus on aika suuri ja 12 minuuttia päivässä kuulostaa hyvin vähäiseltä. Jos ajatellaan lastentarhanopettajan viikoittaisen työajan olevan 38 tuntia 15 minuuttia, silloin Muksunettiin käytetään viikoittaisesta työajasta keskimäärin 2,6 %. Yksi kommentoi Muksunetti työajan moninkertaistuvan Vasu-keskusteluiden aikaan eli osittain Muksunetin käyttöaika riippuu myös ajankohdasta.

Uudenkoiviston päiväkodissa on suunniteltu, että jokaiselle ryhmän työntekijälle tulisi oma vastuualueensa Muksunettiin ja lisäksi yhdestä ryhmän työntekijästä tehtäisiin niin sanottu Muksunettivastaava, joka hallinnoi tuvan Muksunettiin liittyviä asioita. (Muksunetti palaveri 2014.) Henkilökunnalta kysyttiinkin, onko heillä jokin vastuualue Muksunetin käytössä omassa ryhmässään. Jokaisella vastaajalla oli jo tuolloin omassa ryhmässään jokin vastuualue. Muksunetin vastuualueita oli jaettu muun muassa niin, että joku hoitaa ryhmänsä erityislasten kasvunkansiot, joku valokuvien siirtoa, osa pitää yllä kalenteria ja päivittää uutisia sekä etusivua, yksi vastaajista toimii myös muksunettivastaavana ja yksi vastaajista on talon pääkäyttäjä, jolloin hän hoitaa ja päivittää Muksunettiin monia asioita.

7.1.3 Muksunetin houkuttelevuus ja käyttömukavuus

Henkilökunnalta haluttiin myös selvittää mitä mieltä he ovat Muksunetin ulkonäöstä sekä käyttömukavuudesta. Ulkoisesti Muksunettiä pidettiin kovin sekavana ja monimutkaisena. Lähes kaikki vastaajat antoivat kuitenkin kehittämissuhteita sivuston houkuttelevuuteen ja niitä on koottu taulukkoon 1.

Taulukko 1. Henkilökunnan Muksunetti-sivuston houkuttelevuutta lisäävät kehittämisehdotukset yksiköin ja prosentein ilmaistuna

Sivustoa tulisi yksinkertaistaa ja selkeyttää	Vaihtuvia kuvia etusivulle enemmän	Vanhempien näkymän tulisi olla näyttävämpi	Kalenteri pitäisi uusia	Henkilökunnan taidot tehdä päivityksiä tulisi päivittää
37,5 %	25 %	13,5 %	13,5 %	13,5 %

”Ehdottomasti uusisin kalenterin! Päiväkodissa ei kuljeta minuuttikellon kanssa. Kalenteriin on vaikea kirjata sisältöä näkyväksi”

”ei ole kovin houkutteleva, vanhemmille aukeava sivu voisi olla näyttävämpi”

”ei, liian monimutkaisen oloinen, pitäisi yksinkertaistaa paljon”

”sivusto on sekava, vanhemmilta tullut palautetta että eivät löydä hakeamaansa. ulkonäköön vaikuttaa paljon myös henkilökunnan taidot tehdä päivityksiä.”

Huolimatta sekavasta ja monimutkaisesta ulkonäöstä, sivuston käytössä oli jotakin helppoakin. Kysyttäessä sivuston helppokäyttöisyydestä vastaajat vastasivat hie- man eri näkökulmista. Osa mainitsi sivuille päivittämiseen liittyvien asioiden ole- van helppoa, osa taas pohti miten sivusto ylipäättään on helpottanut omaa työtä. Yksi vastauksista oli tämän kysymyksen osalta tyhjä. Kaksi vastaajista oli myös yleisesti kommentoinut harjoittelun ja kerralla opetteluun tekevän Muksunetin käy- töstä helpompaa. Taulukossa 2 esitellään Henkilökunnan Muksunetin käytössä helppoiksi kokemat asiat.

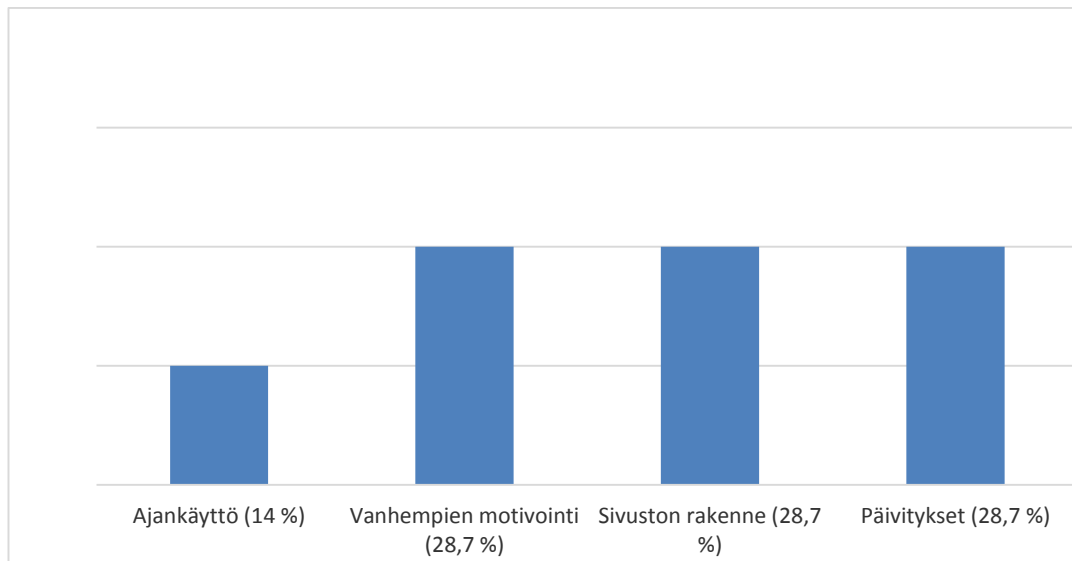
Taulukko 2. Henkilökunnan Muksunetin käytössä helpoiksi kokemat asiat yksiköihin ja prosentein ilmaistuna

Sivustolle päivittäminen	Valokuvien siirto	Tiedot samassa paikassa helposti saatavilla	Harjoitus tekee mestarin	Vasujen teko
30 %	20 %	20 %	20 %	10 %

”Kun sen kerran opettelee ja ottaa käyttöön KAIKKI ON HELPPOA! Kaikki työhön liittyvät asiat ovat samassa paikassa, käytettävissä töissä, kotona, palaverissa (lasten asiat, ryhmän suunnittelu, oma suunnittelu, viestintä, tiedotteet, yms...)”

”Vasut ovat siellä varmassa tallessa, samoin muut lomakkeet, löytyvät sieltä. Kun informaatio siirretty sinne (retket, tapahtumat, viikko-ohjelma) ei tarvitse miettiä onko lappuset jaettu ja vanhemmat voivat etsiä tiedon sieltä”

Muksunetin käytössä vaikeaksi taas koettiin pitkälti ajankäyttö, vanhempien motivointi, sivuston rakenne ja päivitykset. Aikaa Muksunetille on vaikea löytää, koska Muksunetin päivittäminen ei saisi viedä pois tärkeää aikaa lasten kanssa. Vanhempien motivointi ja opastaminen taas on hankalaa, koska heillä on erilainen näkymä sivustolle. Sivuston rakenteessa koettiin olevan vaikeuksia siinä, että kaikki tiedot ovat monen mutkan takana. Valokuvien siirto taas koettiin työläännä ja aikaa vievänä. Päivitykset koettiin siinä mielessä vaikeiksi, että niihin ei ole aikaa perehtyä ja juuri kun oppii käyttämään vanhaa, tulee taas uutta tilalle. (ks. kuvio 1).

Kuvio 1. Henkilökunnan mielestä Muksunetin käytössä vaikeat asiat prosenttein ilmaistuna

Muksunetin käyttömukavuuteen laskettiin myös kysymykset siitä, mitä Muksunetissä voisi olla enemmän ja toisaalta taas mitä siellä ei tarvitsisi olla ollenkaan? Muksunettiin kaivattiin enemmän sisällöllisiä asioita, esimerkiksi päiväkodin arvoja ja käytänteitä sekä johtajan ja viraston viestejä vanhemmille, lisäksi kaivattiin mahdollisuutta tallentaa omia keskeneräisiä tiedostoja, joita voisi myöhemmin muokata. Kommentteja tuli kuitenkin myös siitä, että Muksunetissä on jo nyt liikaa asioita ja kaikki tarpeellinen. Kolme jätti tähän kysymykseen vastaamatta kokonaan. Ainoastaan yksi vastasi kysymykseen, mitä Muksunetissä ei tarvitsisi olla ollenkaan. Hänen mielestään lasten omia kalentereita ei tarvittaisi.

7.1.4 Koulutuksen tarve

Henkilökunnan vastaajat kokivat pääosin saaneensa ainakin jonkinlaista koulutusta Muksunetistä. Osa oli käynyt lyhyen koulutuksen silloin, kun Muksunetti otettiin käyttöön, osa taas ei ollut osallistunut mihinkään varsinaiseen koulutukseen, vaan oli saanut opetusta kokeneemmilta työkavereilta.

”Itse oppinut yrityksen ja erehdyksen kautta. Olen osallistunut Muksunetin käyttäjäpäiville”

”Tieto comin toimesta silloin kun muksunetti otettiin käyttöön”

”Aivan alussa yleisellä tasolla kaikille järjestettyä. sisäistä koulutusta omassa talossa oman henkilökunnan järjestämää”

”Koulutusvirastossa oli perehdyttäminen muksunetin käytöstä ehkä 1 ½ vuotta sitten”

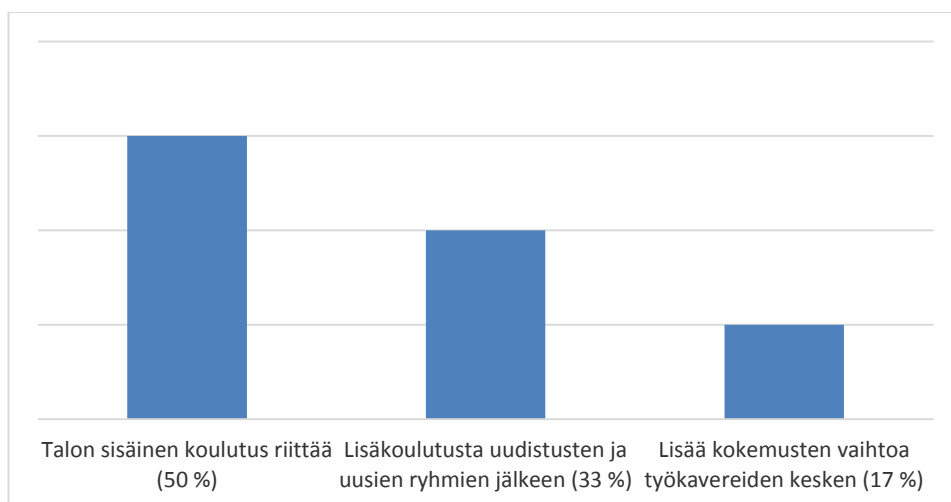
Suurin osa vastaajista kaipasi koulutustaustasta huolimatta lisää jonkinlaista opastusta Muksunettiin. Ainoastaan muutama halusi varsinaista koulutusta, suurimmalle osalle riittäisi talon sisäinen koulutus ja osa haluaisi lisää esimerkiksi kokemusten ja tiedon vaihtoa. (ks. kuvio 2).

”Kokemusten ja hyvien oivalluksien vaihtoa”

”Päivitysten jälkeen olisi hyvä olla jokin yhteinen ”tieto-isku” uudistuneista systeemeistä”

”Kaipaam lisäkoulutusta, mutta meillä toimii tiistai klinikka, jossa saa yksilöllistä opetusta! ...”

”Oman talon sisäiset ideapajat riittävät”

Kuvio 2. Henkilökunnan lisäkoulutuksen tarve Muksunetin käytössä prosenttein ilmaistuna

Muksunetti palavarissa (2014) kerrottiin päiväkodissa pidettävän niin sanottua Muksunetti klinikkaa, johon voi halutessaan varata 45 minuutin ajan. Muksunetti klinikassa Muksunetti vastaavat antavat opetusta heille, jotka kokevat vielä tarvitsevänsä lisää opastusta Muksunetin käytössä.

7.1.5 Kehittämisehdotuksia kasvatuskumppanuuden toteutumiseen

Lopuksi henkilökunnalta kysyttiin vielä, onko heidän mielestään Muksunetti helpottanut kasvatuskumppanuuden toteutumista. Toisaalta taas toivottiin kehittämisehdotuksia, jotta Muksunetistä saataisiin houkuttelevampi vanhemmille.

Henkilökunnan mielipiteet kasvatuskumppanuuden helpottamiseen jakaantuivat lähestulkoon kahtia. Vastaajista 57 % koki, että Muksunetti on helpottanut kasvatuskumppanuuden toteutumista ja 43 % koki että sivusto ei ole helpottanut sitä.

Hieman yli puolet koki Muksunetin helpottaneen kasvatuskumppanuuden toteutumista. Muun muassa varhaiskasvatussuunnitelmien täyttäminen Muksunetissä koettiin hyväksi asiaksi. Yhden vastaajan mukaan on hyvä, kun molemmat osapuolet ovat etukäteen täyttäneet Vasun ja lukeneet sen, tällöin päästään pedagogisista asioista keskustelemaan saman tien.

”Vanhemmat ovat innostuneita täyttämään vasu-kaavakkeet muksuun”

”Vasujen osalta vanhemmat ”joutuvat” pysähtymään sen äärelle ja kirjaamaan omasta lapsestaan tärkeitä asioita”

Toisaalta taas koettiin, että Muksunetti on pikemminkin hankaloittanut kasvatuskumppanuuden toteutumista, sillä vanhemmat eivät muista käydä sivustolla ja toisaalta taas Muksunetin päivittäminen vie arvokasta aikaa henkilökunnalta, joka taas saattaa pahimmassa tapauksessa olla lapsilta pois. Yksi myös kommentoi Muksunetin edistävän kasvatuskumppanuutta, kunhan kaikki ryhmän aikuiset osallistuvat aktiivisesti käyttöön.

Sivuston kehittämisehdotuksia tuli henkilökunnan vastauksissa hyvin. Suurin osa ehdotuksista liittyi jälleen sivuston sekavuuteen, mutta myös muita hyviä ehdotuksia saatiin. Näitä kehittämisehdotuksia on koottu taulukkoon 3.

Taulukko 3. Henkilökunnan ehdotukset Muksunetti-sivuston kehittämiseen yksiköin ja prosentein ilmaistuna

Sivustoa pitäisi yksinkertaistaa / selkeyttää	Sivustosta pitäisi tehdä helppokäyttöisempi	Uusista tapah- tumista pitäisi lähteä vanhemmille automaattiviesti	Vanhemmille pitäisi ma- nostaa sivus- toa enem- män	Sivustolle pitäisi tehdä enemmän päivityksiä
34 %	22 %	22 %	11 %	11 %

”Selkeyttäisin → vähentämällä kaikki ylimääräiset ja yksinkertaistaisin ”polkuja” eri osioihin”

”Kun muksunettiin tehdään uusia merkintöjä, pitäisi niistä lähteä vanhemmille automaattiviesti, että he saisivat vinkin käydä muksunetissä. viestikenttään pitäisi saada pidempiä viestejä”

”Päivitykset mahd. usein sisältöön, että on uutta katsottavaa”

7.2 Vanhempien vastaukset

Kaikki vanhemmat, jotka vastasivat tähän tutkimukseen, olivat myös naisia. Tutkimuksen saatekirjeessä oli kohta, jossa pyydettiin sitä vanhempaa vastaamaan, joka käyttää perheessä enemmän Muksunettiä. Naisten innokkaampi vastaaminen tukee yleistä väitettä siitä, että äidit hoitavat suomalaisissa perheissä vielä nyky- päivänäkin enemmän lasten asioita kuin isät.

Vanhemmilta vastauksia tuli yhteensä 12. Yksi vastaaja antoi ymmärtää, ettei hänellä ole Muksunetti tunnuksia ja oli siksi jättänyt kaikkiin avoimiin kysymyksiin vastaamatta. Tätä lomaketta ei otettu analyysissä huomioon, joten yhteensä analysoitavia vastauksia oli 11. Vastaajien iässä oli jonkin verran ikäjakaumaa nuo-

rimman vastaajan ollessa 27-vuotias ja vanhimman 43-vuotias. Vanhempien kyse-lylomakkeeseen vastaajien keski-ikä oli 36 vuotta.

Eniten vastauksista tuli Ompputuvan vanhemmilta, yhteensä kuusi kappaletta, Havutuvasta vastauksia tuli kolme ja Marjatuvasta kaksi. Taustatiedoissa kysyttiin myös niiden lasten ikää, jotka ovat joko Omppu-, Marja- tai Havutuvissa. Loppu-
jen lopuksi kävi niin, että kysymys ymmärrettiin hieman väärin, eikä kysymyksellä ollut olennaista merkitystä tutkimustulosten kannalta. Tutkimuksesta ei esimerkiksi käynyt ilmi, että käyttöaktiivisuus tai kokemus Muksunetistä olisi riippu-
vaista oman lapsen iästä.

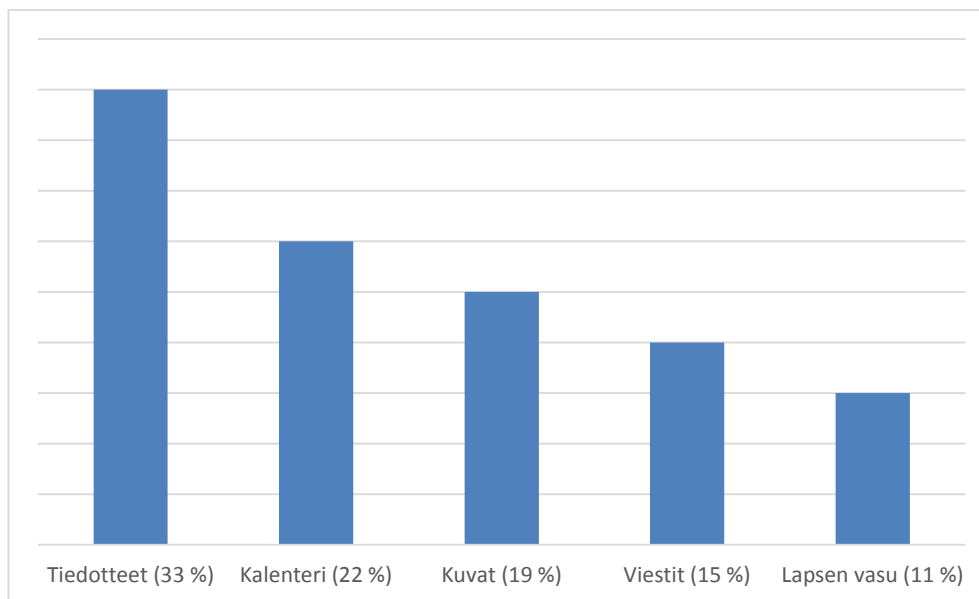
Kaikilla 11 vastaajalla oli mahdollisuus käyttää Internetiä omassa perheessään, heillä oli henkilökohtaiset tunnukset Muksunettisivustolle ja he olivat ainakin ker-
ran käyneet sivustolla.

7.2.1 Muksunetin käyttötottumukset

Kysyttäessä vanhemmilta heidän käyttöaktiivisuuttaan, ilmeni että kukaan vastaa-
jista ei käynyt Muksunetti sivustolla päivittäin. Viikoittain sivustolla vieraili 46 %
vastaajista, pari kertaa kuukaudessa taas 36 % ja harvemmin kuin kerran kuukau-
dessa 18 %. Kerran kuukaudessa ja en koskaan vaihtoehdot jäivät myös tyhjiksi.
Vastaajat vierailivat keskimäärin sivustolla kuitenkin yllättävän hyvin.

Vanhempien käyttötottumuksiin liittyi myös seuraava kysymys, jossa kysyttiin
milloin vanhemmat ovat viimeksi vierailleet Muksunetti sivustolla. Vastaukset
vaihtelivat suuresti. Viimeisin vierailija oli vastaushetkellä käynyt sivustolla eilen
ja yksi vastasi vierailleensa siellä viimeksi viime joulukuussa eli noin 5 kuukautta
sitten.

Vanhemmilta kysyttiin myös pääsyitä Muksunetti sivustolla vierailemiseen. Suu-
rin syy vanhempien Muksunetissä vierailulle olivat valmiiden vastausvaihtoehto-
jen mukaan tiedotteet sekä kalenteri. Vastauksista ilmeni, että vanhempien on sel-
keästi tärkeää käydä usein sivustolla, jotta he tietäisivät mitä päiväkodissa tapah-
tuu. Ne, jotka eivät halua tai muista käydä sivustolla, saattavat jäädä tärkeitä il-
moituksia ja tietoja vaille. (ks. kuvio 3).

Kuvio 3. Vanhempien syyt Muksunetti-sivustolla vierailemiseen prosenttein ilmaistuna

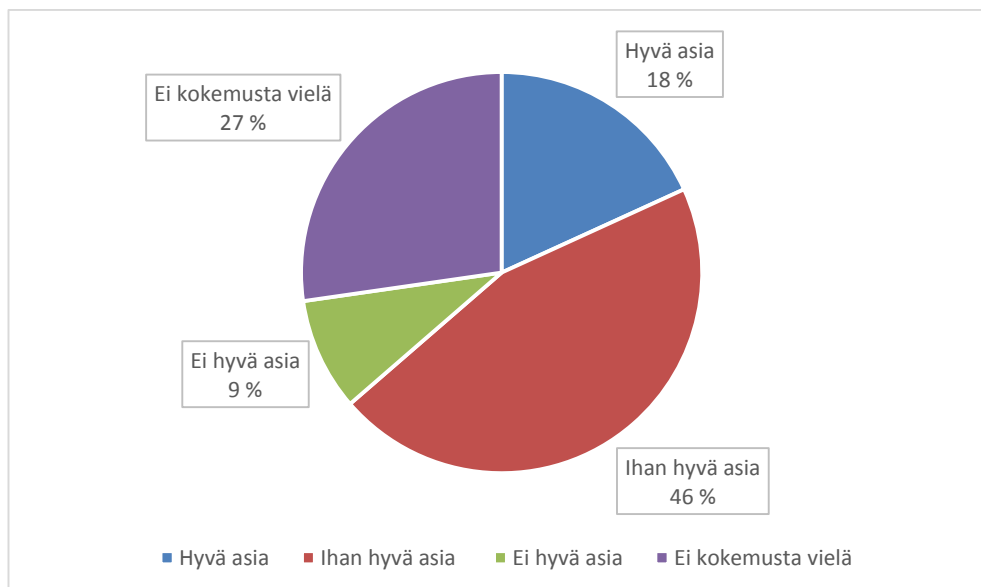
Yksi Muksunetin olennaisimmista käyttötarkoituksista on, että lasten varhaiskasvatussuunnitelmat kirjataan sivustolle. Kun vanhempien mielipidettä asiasta kysyttiin, suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että Vasujen täyttäminen Muksunetissä on ihan hyvä asia. Vasujen täyttäminen Muksunetissä on vanhempien mielestä kätevää ja nopeaa, mutta toisaalta sivusto ei aina toimi odotetusti ja vanhemmat myös epäilivät sivuston tietoturvan luotettavuutta. (ks. kuvio 4).

”Todella kätevää ja nopeampaa”

”Ihan ok, kunhan ensin löytää sen oikean sivun / kaavakkeen. Sivut ovat melko sekavat”

”Hyvä, voi itse tehdä omalla ajalla kaikessa rauhassa”

”Hieman varauksella tietoturvan vuoksi”

Kuvio 4. Vanhempien mielipiteet Vasujen täyttämisestä Muksunetissä prosentein ilmaistuna

Vanhemmilta kysyttiin henkilökunnan kanssa samat kysymykset Muksunetin helppoudesta ja vaikeudesta. Suurin osa vanhemmista koki jonkin sivuston ominaisuuden, kuten lapsen tiedot, tiedotteet, kalenterin tai viestit helpoiksi käyttää ja löytää. Osa ajatteli Muksunetin kokonaisuudessaan olevan helppokäyttöinen ja myös saavutettavuutta kommentoitiin helpoksi. Eräs vanhempi oli myös oivalta-
nut Muksunetin käyttötarkoituksen kasvatuskumppanuuden tukijana ja vastasi seuraavaa:

”Kyselyihin helppo vastata siellä, saa laajemmin ja enemmän tietoa lapsen arjesta kuin lapsen viennin ja tuonnin yhteydessä keskustelemalla”

Vaikeiksi asioiksi vanhemmat taas kokivat sivuston sekavuuden ja haettavien asioiden löytymisen. Muutamat kokivat kalenterin käytön hankalaksi. Yksi vastaajista koki myös sivuston suojaamattomuuden vaikeaksi asiaksi.

”Erittäin sekava varsinkin kun käy harvoin”

”Kalenteri ei toimi tai en sitä osaa käyttää”

				tapahtumista			
29 %	14 %	14 %	14 %	7 %	7 %	7 %	7 %

”Siellä näkee kalenterin ja jos haluaa vaikka mummulle näyttää vasua, niin on helppo avata vain muksunetti”

”Kalenterista näkee mitä viikolla tapahtuu ja voi lapsen kanssa jo etukäteen keskustella kotona tulevasta viikosta. Blogit, valokuvat päivän leikeistä”

”Kaikki tiedotteet ovat ajoissa luettavissa esim. yövuorojen järjestelyn varalta”

”Viestit pystyy merkitsemään luetuiksi, yksityinen. parempi kuin suullinen ja ilmoitustauluviestinä pelkäästään...”

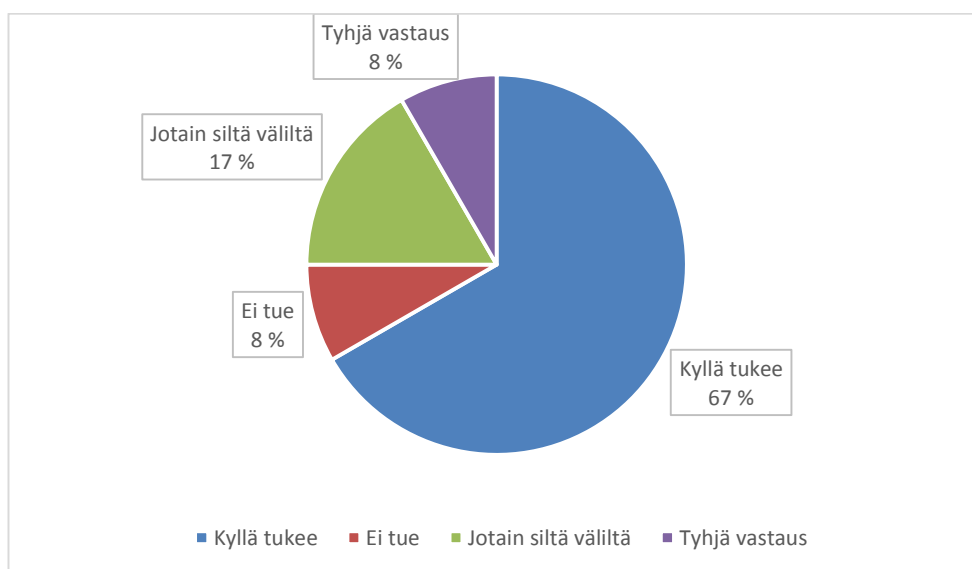
7.2.2 Muksunetistä informointi ja opastus käyttöön

Vanhemmilta kysyttiin, kuinka he kokivat Muksunetin käyttöön opastamisen ja sivustosta informoinnin Muksunetin tullessa ensimmäisen kerran käyttöön Uudenkoiviston päiväkodissa. Kukaan vastaajista ei kokenut, että heitä olisi opastettu huonosti Muksunetin käyttöön. Suurin osa kommentoi saaneensa tunnukset sekä lapulla käyttöohjeet, osa oli myös ollut vanhempainillassa, jossa Muksunetin käyttöä opastettiin. Osa vastauksista viittasi siihen, että opastusta on ollut aika vähän, mutta oikeastaan opastusta ei ollut enempää kaivattukaan. Yksi vanhemmista oli tutustunut Muksunettiin jo lapsen edellisessä päiväkodissa.

Lisäksi vanhemmilta kysyttiin, minkälaista lisäopastusta he toivoisivat Muksunetin käyttöön ja tämän kysymyksen vastaukset jakautuivat aika tasaisesti. Vastaajista 37 % kaipasi lisätietoa Muksunetin käytöstä, kun taas 27 % vastaajista koki ettei tarvitse lisäopastusta. Neljä vastaajista jätti tämän kysymyksen osalta vastauksen tyhjäksi.

7.2.3 Muksunetti kasvatuskumppanuutta tukemassa

Kasvatuskumppanuus on ennen kaikkea vanhemman kokemus päiväkodin henkilökunnan kanssa tehdystä yhteistyöstä. Jos vanhempi kokee, ettei kasvatuskumppanuus toimi, ei auta vaikka työntekijän kokemus olisi millainen tahansa. Myös vanhemmilta kysyttiin millainen merkitys Muksunetillä on heidän perheensä ja päiväkodin välisessä vuorovaikutuksessa. Suurin osa vanhemmista koki, että Muksunetti on kaikesta huolimatta tukenut päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien välistä kasvatuskumppanuutta. Vastaajista 67 % pitää Muksunettiä kasvatuskumppanuuden kannalta hyvänä asiana. (ks. kuvio 5).

Kuvio 5. Vanhempien kokemus Muksunetistä kasvatuskumppanuuden tukijana prosentein ilmaistuna

”helppoa ja niin sanotusti aina mukana”

”Sieltä on helppo tarkistaa viikon menot/aikataulut ja tärkeät tiedotteet. hyvä tuki kun oppii käyttämään”

”Mahdollistaa tiedon jakamisen laajemmin ja perusteellisemmin kuin mitä pelkkä suullinen ja päiväkodin kirjallinen ilmoitustaulu viestintä”

Yksi vanhemmista oli kuitenkin sitä mieltä, että jos kasvatuskumppanuus on toiminut jo ennestään hyvin, silloin Muksunetti tukee sitä, mutta jos sitä ei ole ollut

tai se on ollut huonoa, silloin Muksunetti ei sitä myöskään paranna. Kasvatuskumppanuus luodaan jossain muualla kuin Muksunetissä. Muksunetin onkin tarkoitus olla kasvatuskumppanuuden tukena eikä missään nimessä korvata sitä.

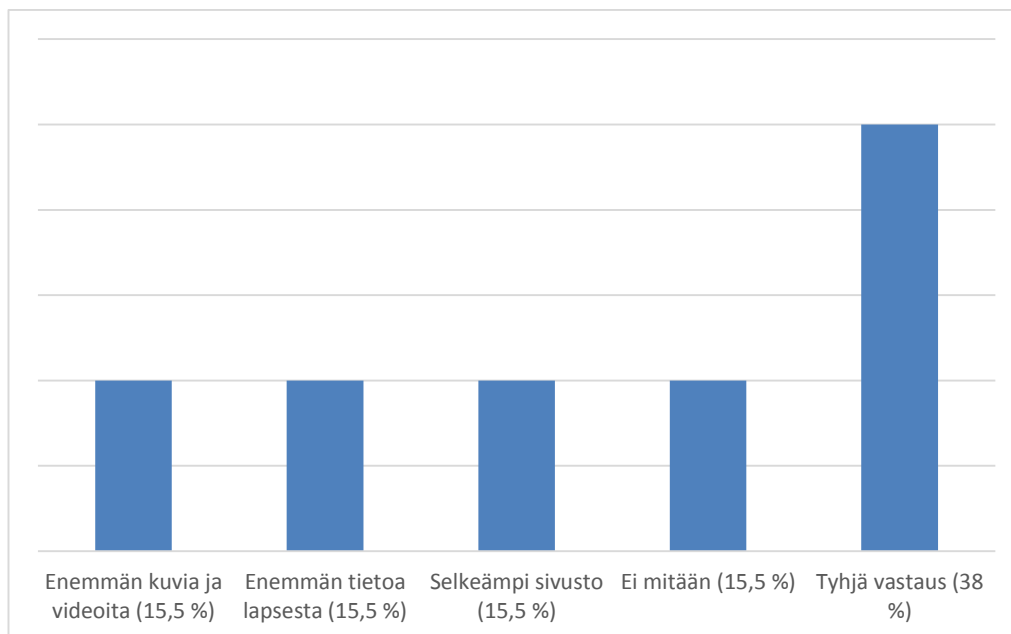
”Muksunetti tukee kasvatuskumppanuutta. jos se alun perinkin toimi hyvin, jos yhteistyö ei toimi, muksunetti ei sitä paranna”

Vain yksi vastaajista koki, että Muksunetti ei tue kasvatuskumppanuutta. Tätä vanhempaa harmitti se, että viikon ohjelmat ilmoitetaan vain Muksunetissä ja tämän takia oma lapsi on jäänyt paitsi kivoista toiminnoista, kun Muksunetissä ei ole huomattu käydä ohjelmaa tarkistamassa.

”Ei tue. usein jäänyt saamatta viikon ohjelma, koska ne ilmoitetaan vain muksunetissä. lapsi jää paitsi kivoista toiminnoista jos ei käy muksunetissä”

7.2.4 Muksunetti-sivuston kehittäminen

Lopuksi vanhemmilta kysyttiin vielä asioita, jotka liittyvät Muksunetti-sivuston kehittämiseen. Osa vanhemmista koki, että Muksunetissä on jo nyt riittävästi asioita, eikä Muksunettiin tarvittaisi mitään lisää. Osa vanhemmista taas oli sitä mieltä, että he haluaisivat Muksunettiin enemmän kuvia ja videoita sekä tietoa omasta lapsestaan. Osa kommentoi jälleen sivuston sekavuutta ja sivustolle toivottiin suunnitelmallisuutta ja säntillisyyttä sekä etusivusta selkeämpää. Yksi vanhemmista ajatteli, että Muksunetistä olisi kiva seurata lapsen kehityksen kulkua ja osaamista tietyin väliajoin. (ks. kuvio 6).

Kuvio 6. Vanhempien kokemus siitä, mitä Muksunettiin tarvittaisiin enemmän prosentein ilmaisuna

Siihen mitä Muksunetissä ei tarvitsisi olla ollenkaan, vanhemmat vastasivat kovin heikosti. 25 %:a ajatteli kuitenkin, ettei sisällössä ole mitään turhaa tai ylimääräistä. Loput vastaajista taas kommentoivat, että esimerkiksi päävalikon kalenteria ei tarvittaisi, lisäksi kommentoitiin, että sivustolla on liikaa alasivuja ja puolet sivuston rakenteesta on turhaa vaikka sisällössä sinänsä ei ole mitään ylimääräistä.

Vanhemmilta kysyttiin myös mielipidettä siihen, mitkä asiat pitäisi kertoa Muksunetissä tiedottamisen lisäksi myös suullisesti päivähoitopaikalla ja mistä riittäisi informointi pelkästään Muksunetissä. Vanhemmista 42 % koki, että kaikista asioista tai vähintäänkin viikon ja lähipäivien tapahtumista sekä kiireellisistä aikataullisista asioista tulisi ilmoittaa Muksunetin lisäksi myös suullisesti päivähoitopaikassa. 33 % taas koki, että lähinnä retkistä pitäisi ilmoittaa päiväkodissa joko suullisesti tai lapulla oven pielessä. Loput vastanneista eivät joko keksineet vastaushetkellä mitään tai eivät vastanneet kysymykseen.

Vanhemmista 25 % taas ajatteli, että päivittäisistä toimista ja tapahtumista, jotka eivät vaadi varusteiden tuontia tai täsmällistä ajankohtaa sekä lasta koskevista asioista voisi ilmoittaa vain Muksunetissä. Yksi vanhemmista ajatteli, että lähes

kaikki tiedotteet voisivat olla vain Muksunetissä ja yksi ajatteli, että tuvittain tarttuvista taudeista kuten täistä ja kihomadoista voisi informoida vain Muksunetissä. Loput vanhemmat eivät vastanneet tähän kysymykseen.

Yksi kysymys antoi vanhemmilla mahdollisuuden kertoa, millä tavoin he voisivat itse käyttää Muksunettiä enemmän. Vanhemmat antoivat vastauksissaan hyviä kehittämisehdotuksia. Osa vastauksista liittyi yksinkertaistamiseen ja helppokäyttöisyyteen. Yhdessä vastauksessa verrattiin Muksunettiä koulun käyttämään Vilmaan. Vilmassa etusivulla on vastaajan mielestä selkeämmät klikattavat painikkeet kuin Muksunetissä. Yksi vanhemmista vinkkasi mobiili appsista. Hän käyttää normaalisti niin harvoin tietokonetta, että puhelimella olisi helpompi käydä hoitamassa myös Muksunetti asiat. Sivustolla käytäisiin myös useammin, jos ne toimisivat paremmin. Oman lapsen valokuvat, jutut ja blogit houkuttelisivat käyttämään sivustoa. Vastauksissa kommentoitiin myös, että jos sisäänkirjautumiskoodin saisi keksiä itse, se voisi lisätä käyttöä. Nyt kun ne ovat niin vaikeat, niin pitää aina erikseen hakea jostain. Tiedon pitäisi myös erään vanhemman mukaan mennä nopeammin perille ja sivuston muutoksista pitäisi tulla erillinen ilmoitusviesti.

”Käytän harvoin tietokonetta vaan enemmän kännykällä selailen, jos tähän olisi mobiiliappsi niin varmasti enemmän”

”Jos se olisi helpompi käyttää kuten esim. Vilma. jos siellä olisi etusivulla selkeät klikattavat painikkeet joiden alla olisi esim. tiedotteet, vasu...”

”Oman lapsen valokuvat, jutut, blogit, jne”

”Jos sivut toimisivat paremmin”

”Ei mikään. paitsi tieto menisi nopeammin perille, jos muutoksista saisi ilmoitusviestin”

”Jos sisäänkirjautumiskoodit saisi keksiä itse, nyt on tosi hankala, pitää aina hakea erikseen jostain”

”Helppokäyttöisempi ja selkeämmän jäsenelty”

Vanhemmat vastasivat myös kysymykseen siitä, miten heidän mielestään Muksunetti saataisiin paremmin kasvatuskumppanuutta tukevaksi. Eniten toivottiin sivuston yksinkertaistamista ja tekemistä helpommaksi. Yksi vastaajista kommentoi, että:

”vähemmän valikoita, enemmän asioita yhden klikkauksen taakse”

Myös viestejä lapsesta toivottiin sivustolle enemmän tai edes joskus. Yksi vanhempi toivoi myös, että sivustolla pidettäisiin omasta lapsesta niin sanottua reissuvihkoa koulun tyylillä, jos esimerkiksi toinen vanhempi ei aina muista sanoa kaikkea toiselle. Yksi vanhempi taas toivoi, että lähetetyt viestit kuitattaisiin jollakin tavalla henkilökunnan toimesta luetuiksi ja kysyttiin myös, että toimiiko kalenterin ajanvaraus jo.

”Olisi ihan mukava jos siellä olisi joskus jotain viestiä lapsesta tai muuta vastaavaa”

”Sivuston yksinkertaistaminen. sisällön säännöllisyys. lapsen oppimisesta ja arjesta kertominen...”

”Viestien kuittaus luetuksi (jos laitit viestiä työntekijöille)...”

”Voitaisiin laittaa vaikka lapsen oma viikkotapahtuma kansio, vähän kuin reissu-vihko koulussa. Toki tämä aiheuttaa enemmän työtä henkilökunnalle, mutta voisi olla hyvä, jossa toinen vanhempi esim. muista sanoa jotain asiaa toiselle vanhemmalle...”

Tämän kysymyksen vastauksista on pääteltävissä, että jos Muksunetti sivustosta tehtäisiin yksinkertaisempi ja helppokäyttöisempi ja oman lapsen asioita päivitetäisiin sivustolle useammin, saataisiin Muksunetistä jo paljon paremmin kasvatuskumppanuutta tukeva palvelu. Eri ryhmien päivittämistä tulisi myös yhtenäistää. Vanhemmille tuntuu olevan myös tärkeää, että työntekijät oikeasti käyvät sivustolla ja lukevat sekä kuittaavat heidän viestejään.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää sekä päiväkodin henkilökunnan että vanhempien mielipiteitä ja käyttökokemuksia sähköisestä viestintäkanavasta Muksunetistä. Tutkimuksen avulla yritettiin selvittää kuinka paljon Muksunettiä todellisuudessa käytetään ja kuinka sivusto tukee kasvatuskumppanuuden toteutumista päiväkodissa. Vastauksia etsittiin siihen, eroavatko henkilökunnan ja vanhempien mielipiteet jotenkin toisistaan ja myös siihen, kuinka henkilökunnan asennoituminen voi vaikuttaa vanhempienkin mielipiteisiin. Lisäksi pohdittiin onko henkilökunnan mielipiteet otettu huomioon Muksunetin käyttöönottopäätöstä tehdessä sekä sitä onko henkilökunta ja vanhemmat perehdytetty uuden järjestelmän käyttöön. Tavoitteena oli löytää myös kehittämissuhteita Muksunetin käyttömotivaation lisäämiseksi.

Pääosin henkilökunnan ja vanhempien mielipiteet Muksunetistä olivat hyvin samanlaisia. Henkilökunnan mielestä Muksunetti voisi olla hyvä ja toimiva sivusto, jos sen kaikki käyttömahdollisuudet otettaisiin huomioon. Suurimman osan mielestä Muksunetti on helpottanut omaa työtä päiväkodissa. Muksunetin myötä kaikki löytyy nyt helposti yhdestä varmastapaikasta. Henkilökunta piti siitä, että varhaiskasvatussuunnitelmat voidaan täyttää nykyisin ennakkoon Muksunetissä ja

itse sisällöstä päästään keskustelemaan heti, ilman että arvokasta aikaa kuluu turhaan. Henkilökunnassa myös pääosin uskottiin sivuston olevan tietoturvallinen. Henkilökunta kuitenkin kommentoi Muksunetin olevan edelleen hyvin keskenäinen järjestelmä, Muksunettiä pidettiin kovin sekavana ja epäkäytännöllisenä sivustona ja aikaa sivuston päivittämiseen on vaikeaa löytää. Muutama vastaaja vannoni myös perinteisten tapojen olevan parempia ja nopeampia tiedonkulussa.

Vanhemmat taas pitivät siitä, että kaikki lapsen tiedot löytyvät nyt samasta paikasta, lapsen tietoja ja kuvia on Muksunetin kautta helppo näyttää muille sukulaisille, esimerkiksi isovanhemmille ja päiväkodin arki tulee Muksunetin myötä lähemmäs vanhempaa. Muksunetin kautta vanhemmat pysyvät paremmin ajan tasalla lapsen asioista ja lapsen kanssa on helppo keskustella etukäteen tulevista tapahtumista. Vanhemmat kokivat varhaiskasvatussuunnitelmien täyttämisen Muksunetissä pääosin hyväksi asiaksi. Vanhempien mielestä oli mukava kun lomakkeen voi täyttää itsekseen kaikessa rauhassa, se on myös kätevää ja nopeampaa. Vanhemmatkin kokivat kuitenkin sivuston sekavaksi ja asiat vaikeiksi löytää. Kalenterin käyttö koettiin myös hankalaksi. Vanhempia huoletti lisäksi sivuston suojaamattomuus sekä tietojen häviäminen. Päivitykset saattavat myös tulla yllättäen ilmoittamatta.

Suurin eroavaisuus henkilökunnan ja vanhempien mielipiteissä vaikutti olevan tietoturvallisuudessa. Henkilökunta luotti Muksunetin tietoturvaluuteen kun taas vanhemmat pitivät Muksunettiä hieman epäluotettavana tietoturvariskin vuoksi. Eniten samaa mieltä henkilökunta ja vanhemmat olivat Vasujen täyttämisestä Muksunetissä. Kummankin osapuolen mielestä se oli pääosin hyvä uudistus. Molemmat osapuolet olivat myös samaa mieltä siitä, että Muksunetti on turhan sekava ja monimutkainen sivusto.

Mitään selkeää yhteyttä henkilökunnan asenteilla ei näyttänyt olevan vanhempien mielipiteisiin. Eräs vanhemmista kuitenkin kommentoi vastauksessaan, että haluaisi enemmän tietoa omasta lapsestaan ja lapsensa päiväkotiryhmästä Muksunettiin, kuten eräässä toisessakin ryhmässä tehdään. Tämä kommentti kertoo siitä, että vaikka Muksunetti on ollut jo pitkäänkin käytössä, suuri merkitys sivuston käyttöaktiivisuuteen on ryhmän henkilökunnan jäsenillä. Jos sivustoa ei päivitetä ja

pidetä kiinnostavana, eivät myöskään vanhemmat jaksa siellä käydä. Epätasaisuus Muksunetissä saattaa aiheuttaa harmitusta vanhempien keskuudessa. On tärkeää pitää jokin yhteinen linja siihen, mitä tietoja sivustolle ainakin päivitetään.

Muksunetin käyttöaikoja tutkittaessa huomattiin, että henkilökunta käyttää keskimääräisesti arvioituna Muksunettiä noin 12 minuuttia päivässä. Muksunetin käyttöaika riippuu kuitenkin myös ajankohdasta, sillä esimerkiksi Vasukeskusteluiden aikana käyttöaika tuplaantuu. Suurin osa vanhemmista taas käy sivustolla joko viikoittain tai pari kertaa kuukaudessa.

Kun Muksunetin käyttöönotosta on päätetty, juuri kukaan henkilökunnasta ei koe saaneensa vaikuttaa käyttöönottopäätökseen. Muksunetin sisältöihin taas yli puolet koki saaneensa vaikuttaa. Jokaisella työntekijällä oli myös oma vastuualueensa Muksunetissä. Muksunetin tullessa käyttöön lähes kaikki henkilökunnan jäsenet ovat saaneet jonkinlaisen perehdytyksen joko varsinaisen koulutuksen tai kokenemmilta työkavereilta saadun opastuksen. Suurin osa vastaajista koki kuitenkin tarvitsevansa lisää koulutusta Muksunetin käytössä, erityisesti uudistusten ja uusien ryhmien muodostamisen jälkeen. Vanhemmat taas kokivat saaneensa hyvän perehdytyksen ja ainoastaan 36,5 % vastasi tarvitsevansa lisää koulutusta Muksunetin käyttöön.

Henkilökunnalta ja vanhemmilta kysyttiin vielä lopuksi kehittämisehdotuksia siihen, kuinka henkilökunnan mielestä Muksunetistä saataisiin enemmän vanhempia houkutteleva ja toisaalta taas kuinka vanhemmat itse muokkaisivat Muksunettiä itselleen houkuttelevammaksi sivustoksi. Henkilökunta ehdotti, että sivustoa pitäisi yksinkertaistaa sekä selkeyttää ja sivustosta pitäisi saada helppokäyttöisempi. Lisäksi henkilökunta ehdotti, että uusista tapahtumista sivustolla pitäisi lähteä vanhemmille automaattiviesti, joko sähköpostiin tai kännykkään, vanhemmille pitäisi heidän mukaansa myös mainostaa sivustoa enemmän ja sivustolle pitäisi tehdä jatkuvasti enemmän päivityksiä, jotta vanhempien mielenkiinto pysyisi yllä. Vanhemmat taas käyttäisivät sivustoa itse enemmän, jos sivut toimisivat paremmin sekä olisivat helppokäyttöisemmät ja selkeämmät. Vanhemmat myös toivoisivat, että sivustolla tapahtuvista muutoksista saisi ilmoitusviestin ja eräs vanhempi ehdotti, että jos Muksunetistä olisi mobiiliappsi, jota pääsisi helposti puhelime-

la selailemaan, hän käyttäisi sivustoa enemmän. Lisäksi toivottiin enemmän kuvia, juttuja ja blogin ylläpitoa omasta lapsesta sekä toivottiin, että sisäänkirjautumiskoodit saisi keksiä itse.

Tutkimuksen vastausprosentit olivat henkilökunnan osalta 70 ja vanhempien osalta 32. Vaikka vanhempien vastausprosentti oli huomattavasti pienempi kuin henkilökunnan, vastauksia saatiin riittävästi asianmukaiseen tutkimustulosten analysointiin. Lähes kaikki kysymykset olivat avoimia ja aluksi tutkija pelkäsi vastausten jäävän lyhyiksi tai sisällöttömiksi. Sekä henkilökunnan että vanhempien vastaukset olivat kuitenkin monipuolisia ja antoivat paljon tutkittavaa. Loppujen lopuksi vastaus löytyi kaikkiin tutkimusongelmiin, joten tutkimus oli onnistunut.

9 POHDINTAA

Opinnäytetyöni aihe muodostui oman kiinnostukseni sekä erään tuttavani innoittamana. Olin kuullut paljon Muksunetin käytöstä Porissa ja sen kokeilusta myös Vaasassa. Kun varhaiskasvatus alalla työskentelevä tuttuni kertoi Porissa olevan tarvetta aiheeseen liittyvälle kartoitukselle, innostuin heti. Mielestäni kasvatuskumppanuuden ylläpitäminen ja kehittäminen on erittäin tärkeää. Ilman toimivaa kasvatuskumppanuutta laadukkaan varhaiskasvatustyön toteuttaminen ei ole mahdollista. En ole itse kovin innokas lisäämään teknologian käyttöä varhaiskasvatuksessa, mutta olin kiinnostunut tutkimaan miten tämän kaltainen ohjelma kasvatuskumppanuuden tukena toimii. Mielestäni Muksunetti vaikutti tulevaisuuden työkalulta. Emme oikeastaan voi välttyä myös varhaiskasvatuksen siirtymistä entistä enemmän teknologiapainotteiseksi. Aihetta ei myöskään ollut juuri tutkittu aiemmin.

Opinnäytetyön tekeminen osoittautui loppujen lopuksi pitkäksi prosessiksi. Mutta toisaalta tutkimuksen tekeminen on ollut myös antoisaa. Haastavimmaksi työn osuudeksi osoittautui tutkimuksen laajuus ja kysymysten avoimuus. Ajattelin, että olisi kiva tietää sekä henkilökunnan että vanhempien mielipiteitä, mutta loppujen lopuksi tutkittavaa tuli aika paljon. Avoimet kysymykset olivat kuitenkin paras tapa tämän kaltaiseen tutkimukseen. Kyselylomakkeilla tutkiminen oli sinänsä helppoa, kun ei tarvinnut sen enempää järjestellä aikaa haastatteluille. Näin jälkikäteen ajateltuna olisin kuitenkin voinut ennen tutkimuslomakkeiden lähettämistä pohtia hieman enemmän jo etukäteen valmiiksi laajempia tutkimusteemoja. Tutkimukseen olisi myös vertailun vuoksi voinut ottaa jonkun toisenkin päiväkodin, esimerkiksi sellaisen, jossa Muksunetti ei ole vielä pitkään ollut käytössä.

Aihetta voisi tutkia lisää muutaman vuoden päästä samassa päiväkodissa ja katsoa ovatko asenteet muuttuneet. Muksunetti kehittyy kuitenkin koko ajan ja Muksunetti muuttuu vakiintuneemmaksi käytännöksi. Henkilökunnan taidot paranevat ja myös vanhemmat alkavat tottua enemmän ajatukseen. Kun todetaan, että Muksunetti on nyt oikeasti tullut jäädäkseen, suhtautuminenkin voi muuttua. Tutkimuksesta voisi myös ottaa jonkin osa alueen, esimerkiksi sen kuinka Muksunetti on

vaikuttanut päiväkodin henkilökunnan työhön, onko helpottanut vai haitannut ja tutkia vain sitä. Tutkimuksen voisi myös laajentaa koskemaan useampia päiväkoiteja.

Tutkimus osoittaa Muksunetin olevan vielä hyvin keskeneräinen järjestelmä. Sille annetaan kuitenkin mahdollisuus ja sitä kehitetään jatkuvasti. Ymmärrän, että osalle varsinkin tietokoneisiin tottumattomalle väelle tämän kaltainen uusi ohjelma tuottaa hirveästi lisätyötä ja päänvaivaa. Itse kuitenkin uskoisin tällaisen työvälineen helpottavan omaa työtäni.

LÄHTEET

- Alasuutari, M. 2003. Kuka lasta kasvattaa?. 3. painos. Helsinki. Gaudeamus.
- Friman, T. 2012. Kasvatuskumppanuus antaa tilaa myös lapselle. Lastentarha-lehti. 3/2012, 36–37.
- Grierson, H. 2000. Early Childhood Education and Care Policy in Finland. Background report prepared for the OECD Thematic Review of Early Childhood Education and Care Policy. Viitattu 31.3.2015
<http://www.oecd.org/finland/2476019.pdf>
- Hirsijärvi, S & Hurme, H. 2001. Tutkimus haastattelu. Helsinki. Yliopistopaino.
- Hirsijärvi, S, Remes, P & Sajavaara, P. 1997. a. Tutki ja kirjoita. 15–17. painos. Porvoo. Kirjayhtymä Oy.
- Hirsijärvi, S, Remes, P & Sajavaara, P. 1997. b. Tutki ja kirjoita. 13–14. painos. Porvoo. Kirjayhtymä Oy.
- Innokylä 2014. Kotikäyntimalli varhaiskasvatuksessa. Viitattu 23.7.2014
<https://www.innokyla.fi/web/malli108667>
- Karila, K. 2011. Kohtaaminen ja keskustelu vanhempien kanssa. Teoksessa Amatilliset keskustelut varhaiskasvatuksessa. WSOYpro OY. Helsinki.
- Karjalainen, M. 2012. Viestintä repun pohjalta verkkoon. Viitattu 18.8.2014.
<http://www.tieto.fi/menestystarinat/viestinta-repun-pohjalta-verkkoon>
- Kaskela, M & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Vaajakoski. Gummerus kirjapaino Oy.
- Kasvatus ja opetuslautakunta 2013. Porin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. Viitattu 18.7.2014.
<http://www.pori.fi/material/attachments/hallintokunnat/koulutusvirasto/6IW3UZhdZ/VASUPori042013.pdf>
- Koivunen, P-L 2009. Hyvä päivähoito. Työkaluja sujuvaan arkeen. PS-kustannus.
- Komi, T. 2012. Muksunetti-ikkuna päiväkotiin. Lastentarha-lehti. 1/2012, 28–29.
- Korpelainen, L & Pelkonen, J. 2013. Pori haluaa Muksunetin kaikkiin päiväkoteihin. Viitattu 18.8.2014.
http://yle.fi/uutiset/pori_haluaa_muksunetin_kaikkiin_paivakoteihin/7002383
- Lehtinen, T. 2014, 1. Viitattu 12.7.2014.
<http://wanda.uef.fi/tkk/liferay/projektit/monikko/KASVATUSKUMPPANUUS.pdf>

L 16.3.1973/239. Asetus lasten päivähoidosta. Asetus säädöstietopankki Finlexin sivuilta. Viitattu 26.8.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239#a16.6.1995-882>

L 60/1991. Asetus lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta. Asetus säädöstietopankki Finlexin sivuilta. Viitattu 26.8.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910060>

L 19.1.1973/36. Laki lasten päivähoidosta. Laki säädöstietopankki Finlexin sivuilta. Viitattu 26.8.2014. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>

Mikkola, P & Nivalainen, K. 2009. Lapselle hyvä päivä tänään - Näkökulmia 2010-luvun varhaiskasvatukseen. Saarijärvi. Pedatiето.

Muksunetti palaveri. Uudenkoiviston päiväkotі. 7.2.2014.

Nettilaki 2014. Päivähoito kuntalaisen subjektiivisena oikeutena. Viitattu 12.7.2014. <http://www.nettilaki.com/a/p%C3%A4iv%C3%A4hoito-kuntalaisen-subjektiivisena-oikeutena>

Ochanomizu University. Early Childhood Education Handbook. Research Center for Child and Adolescent Development and Education. Viitattu 31.3.2015
http://www.ocha.ac.jp/intl/cwed_old/eccd/report/hand_E/5-8e.pdf

Salminen, E & Tynnenin, K. 2011. Omahoitajana päiväkodissa - omahoitajuus pedagogisena työmenetelmänä. Saarijärvi. Pedatiето Oy.

Salminen, T. 2012. Uudenkoiviston päiväkodille tunnustusta. Viitattu 18.8.2014.
http://www.pori.fi/uutiset/2012/09/uudenkoivistonpaivakodilletunnustusta_0.html#.U_zIQGPpvTp

Seitamaa-Hakkarainen, P. 2014. Kvalitatiivinen sisällönanalyysi. Viitattu 15.8.2014. https://www.academia.edu/589363/Kvalitatiivinen_sisallon_analyysi

Sosiaali- ja terveystministeriö 2002. Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallisista linjauksista. Sosiaali- ja terveystministeriön julkaisuja 2002:9. Edita Prima Oy. Helsinki.

Stakes 2005. Oppaita 56. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2. painos. Saarijärvi. Gummerus kirjapaino Oy.

THL 2014 a. Varhaiskasvatusta linjaavat asiakirjat ja suunnitelmat. Viitattu 26.6.2014. http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/lait/varhaiskasvatus/linjaavat_asiakirjat_ja_suunnitelmat

THL 2014 b. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeinen lainsäädäntö. Viitattu 26.6.2014. http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/lait/varhaiskasvatus/lainsaadanto/varhaiskasvatuksen_ja_esiopetuksen_keskeinen_lainsaadanto

THL 2014 c. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Viitattu 26.6.2014.
http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/lait/varhaiskasvatus/linjaavat/vasu-asiakirja

Tieto 2014 a. IT-ratkaisu päiväkodin arkeen ja vanhempien kasvatuskumppanuu-
teen. Viitattu 15.8.2014. <http://www.tieto.fi/toimialat/sosiaali-ja-terveydenhuolto/varhaiskasvatuksen-tietojarjestelma/varhaiskasvatuksen-ammattilaisten-ja-vanhempien-tietojarjestelma>

Tieto 2014 b. Täyden elinkaaren IT-palveluita. Viitattu 15.8.2014.
<http://www.tieto.fi/tiedosta>

Tieto2014 c. Muksunetti on lapsen hyvinvoinnin asialla. Viitattu 15.8.2014.
<http://www.tieto.fi/menestystarinat/muksunetti-lapsen-hyvinvoinnin-asialla>

Valli, R. 2010. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Ikkunoita tutkimusmetodeihin
1. 3. uudistettu ja täydennetty painos. PS-kustannus. Juva.

Virsta 2014 a. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Viitattu 12.7.2014.
<http://www.stat.fi/virsta/tkeruu/01/07/>

Virsta 2014 b. Puolistrukturoitu haastattelu. Viitattu 12.7.2014.
<http://www.stat.fi/virsta/tkeruu/04/02/>

Hyvä Uudenkoiviston päiväkodin väki!

Opiskelen Vaasan Ammattikorkeakoulussa sosionomiksi ja olen valinnut suuntautumisekseni lapset, nuoret ja perheet. Valmistuessani saan myös kelpoisuuden toimia lastentarhanopettajan tehtävissä. Minun on tarkoitus valmistua vuoden 2014 loppuun mennessä.

Teen opinnäytetyötä aiheesta Muksunetti tukemassa kasvatuskumppanuutta porilaisessa päiväkodissa. Opinnäytetyöhöni liittyy kysely, johon toivoisin integroitujen erityisryhmien Omppu-, Marja- sekä Havutupien henkilökunnan jäsenten vastaavan. Kyselylomakkeella kartoitan Uudenkoiviston päiväkodin henkilöstön ajatuksia ja kokemuksia sekä kehittämisehdotuksia Muksunettiin liittyen. Tavoitteenani on selvittää Muksunetin merkitystä kasvatuskumppanuuden tukijana ja koota kehittämisehdotuksia joilla saataisiin Muksunettiä paremmin vanhempia ja henkilökuntaa palvelevaksi.

Olisin kiitollinen, mikäli teillä olisi hieman aikaa syventyä vastaamaan kysymyksiini. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 10–15 minuuttia. Vastauslomakkeet palautetaan nimettöminä ja käsitellään täysin luottamuksellisesti. Toivoisin teidän palauttavan täytetyt kyselylomakkeet toukokuun 9. päivään mennessä päiväkodille tuomaani suljettuun palautelaatikkoon. Tulen itse hakemaan lomakkeet myöhemmin päiväkodilta.

Jos teillä on kyselylomakkeisiin liittyen jotain kysyttävää, voitte ottaa minuun yhteyttä. Alla ovat yhteystietoni.

Suuri kiitos jo etukäteen vastauksistanne sekä ajasta, jonka käytitte vastaamiseen!

Ystävällisin Terveisin

Eveliina Rytkölä

Vaasan ammattikorkeakoulu VAMK

Kyselylomake henkilökunnalle

Taustatiedot:

1. Olen Mies Nainen
2. Olen iältäni _____ -vuotias
3. Työskentelen Omppu Marja Havu -tuvassa
4. Olen työskennellyt Uudenkoiviston päiväkodissa _____ -vuotta.

Avoimet kysymykset:

5. Kuinka kauan olet käyttänyt Muksunettiä työvälineenä?
6. Muistatko vielä mikä oli ensimmäinen ajatuksesi kun kuulit muksunetin tulevan käyttöön päiväkodissanne?
7. Mikä on mielipiteesi Muksunetistä tällä hetkellä?
8. Miten olet omasta mielestäsi saanut vaikuttaa Muksunetin käyttöönotto päätökseen?
9. Entä miten olet saanut vaikuttaa Muksunetin sisältöihin?
10. Kuinka paljon ajallisesti käytät Muksunettiä viikoittain työaikana? Merkitse tunteina?
11. Onko sinulla ryhmässäsi jokin vastuualue Muksunetin käytössä? Mikä?
12. Onko Muksunetti mielestäsi ulkoisesti houkuttelevan näköinen sivusto? Miksi, Miksi ei?
13. Mikä Muksunetin käytössä on mielestäsi helppoa?
14. Minkä koet Muksunetin käytössä vaikeaksi?
15. Mitä Muksunetissä voisi olla enemmän?
16. Mitä siellä ei tarvitsisi olla ollenkaan?
17. Oletko osallistunut jonkinlaiseen Muksunetti koulutukseen? Millaiseen ja koska?
18. Kaipaisitko lisää koulutusta Muksunetin käyttöön? Millaista?

19. Muksunetti on kehitetty monipuolistamaan kasvatuskumppanuutta. Onko Muksunetti mielestäsi helpottanut kasvatuskumppanuuden toteutumista? Millä tavalla?
20. Miten kehittäisit muksunettiä houkuttelevammaksi vanhemmille

SUURI KIITOS AJASTASI JA VASTAUKSISTASI! 😊

Hyvät vanhemmat!

Opiskelen Vaasan Ammattikorkeakoulussa sosionomiksi ja olen valinnut suuntautumisekseni lapset, nuoret ja perheet. Valmistuessani saan myös kelpoisuuden toimia lastentarhanopettajan työtehtävissä. Minun on tarkoitus valmistua vuoden 2014 loppuun mennessä.

Uudenkoiviston päiväkodissa on otettu käyttöön vuonna 2011 vanhempien ja varhaiskasvattajien välistä vuorovaikutusta tukeva Muksunetti. Tätä vuorovaikutusta kutsutaan kasvatuskumppanuudeksi. Uudenkoiviston päiväkotiki on ollut mukana kehittämässä Muksunettiä varsinkin erityisvarhaiskasvatusta tukevaksi. Nykyisin Muksunetti onkin käytössä jo 10 porilaisessa päiväkodissa ja sieltä löytyvät niin varhaiskasvatussuunnitelmat kuin kalenteri tiedotteineen. Muksunetin on tarkoitus olla monipuolisen kasvatuskumppanuuden tukena, ei korvaamassa sitä.

Opinnäytetyöhöni liittyy kysely, johon toivon teidän vanhempien vastaavan. Kyselylomake jaetaan Uudenkoiviston päiväkodin integroitujen erityisryhmien Omppu-, Marja- ja Havutupien vanhemmille. Tavoitteenani on selvittää Muksunetin merkitystä kasvatuskumppanuuden tukijana ja koota kehittämissuunnitelmia, joilla saataisiin Muksunettiä paremmin vanhempia palvelevaksi. Kyselyyn vastaaminen vie noin 10–15 minuuttia. Kyselylomakkeet palautetaan ja vastaukset kootaan nimettöminä. Toivoisin teidän palauttavan täytetyt kyselylomakkeet perjantaina 9. toukokuuta mennessä lapsenne päiväkotiryhmässä olevaan merkittyyn ja suljettuun palautelaatikkoon. Toivoisin lisäksi, että perheestänne henkilö, joka käyttää enemmän Muksunettiä vastaisi kyselyyn, jotta tulokset eivät vääristyisi.

Jos teillä on kyselylomakkeisiin liittyen kysyttävää, olen kertonut kyselylomakkeesta myös päiväkodin henkilökunnalle ja he voivat varmasti auttaa. Voitte myös olla suoraan yhteydessä minuun. Alla ovat yhteystietoni.

Suuri kiitos vastauksistanne jo etukäteen!

Ystävällisin Terveisin
Eveliina Rytkölä

Vaasan Ammattikorkeakoulu VAMK

Kyselylomake vanhemmille

Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta varhaiskasvatuksessa:

”Varhaiskasvatuksessa kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimia yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi. Kasvatuskumppanuudessa yhdistetään vanhempien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten lasta koskevat tiedot ja kokemukset. Vanhempien ja kasvattajien keskinäinen luottamus, tasavertaisuus ja kunnioitus luovat edellytykset lapsen hyvinvoinnin turvaamiselle. Henkilöstön vastuulla on luoda edellytykset tasavertaiselle yhteistyölle.”

Kasvatuskumppanuus on kirjattu myös Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin:

http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77129/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf?sequence=1

Taustatiedot:

1. Olen lapseni / lasteni Äiti Isä Joku muu?
_____

2. Olen iältäni _____ -vuotias

3. Kirjoita lapsesi / lastesi syntymävuosi
_____

4. Kirjoita lapsesi / lastesi päiväkotiryhmä
_____

Huom! Tässä tutkimuksessa tutkitaan vain Uudenkoiviston päiväkodin Ompu-, Marja- ja Havutuvissa olevien lasten vanhempien vastauksia. Mikäli sinulla on lapsia muissa päiväkodin ryhmissä, heitä ei tarvitse merkitä ylläoleviin kysymyksiin.

17. Millainen merkitys Muksunetillä on perheenne ja päiväkodin välisessä vuorovaikutuksessa? Tukeeko se mielestänne lomakkeen alussa kuvattua kasvatuskumppanuutta?
18. Mitä Muksunetissä voisi olla enemmän?
19. Mitä siellä ei tarvitsisi olla ollenkaan?
20. Mitkä asiat pitäisi kertoa Muksunetissä tiedottamisen lisäksi myös suullisesti päivähoitopaikassa?
21. Mitkä asiat taas voitaisiin informoida vain Muksunetissä?
22. Mitkä asiat voisivat saada teidät käyttämään enemmän Muksunettiä?
23. Onko teillä ehdotuksia, joilla Muksunetti voitaisiin saada entistä paremmin tukemaan kasvatuskumppanuutta ja palvelemaan perhettänne yhteistyön näkökulmasta?

SUURI KIITOS AJASTANNE JA VASTAUKSISTANNE! ☺

Lähde:

THL 2014. Kasvun kumppanit - lasten hyvinvointia vahvistamassa. Viitattu 3.4.2014.

http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/tyon/menetelmat/kasvatuskumppanuus